

Ormoške novice

Stran 9:
Poskrbimo za živali

Stran 7:
Martinovanje 2013

Stran 16:
Rimska trgatev

CARRERA OPTYL znova zaposluje

Karolina Putarek

Tovarna CARRERA OPTYL ORMOŽ še vedno ostaja ena od največjih delodajalcev v Podravju. Trenutno ima skupaj 1020 zaposlenih, od tega jih ima kar 870 pogodbe za nedoločen čas, 150 pa so jih za določen čas zaposlili v zadnjih mesecih.

V zadnjih mesecih je tako na novo delo v

letu. To naj bi predvidoma prineslo še nekaj dodatnih zaposlitev. Težko pa je govoriti v številkah, je še dodal generalni direktor Silvo Kekec, saj se situacije na trgu ne menjujejo samo iz meseca v mesec, pač pa tudi iz dneva v dan. Gotovo pa je, da bodo vsi trenutno zaposleni za določen čas imeli delo do novega leta.

Carrera Optyl ima namreč še kar nekaj

CARRERA[®]

Optyl

Carrer Optyl dobilo 130 delavcev v proizvodnji, že v začetku leta pa so jih 20 na novo zaposlili na delovnih mestih v razvoju, to pomeni v orodjarni in v konstrukciji. Potreba po novih produktih na trgih je terjala seveda tudi dodatno delovno moč. Kot je povedal **generalni direktor v Ormožu Silvo Kekec**, obstoj Carrere Optyl Ormož dejansko nikoli ni bil vprašljiv. V času odpuščanj, leta 2011, je šlo izključno le za prilagoditev poslovanja, glede na takratne potrebe po Carrerinih proizvodih. V tem trenutku v tovarni že delajo načrte za leto 2014. Proizvodnja naj bi se povečala še vsaj za 10 do 15 odstotkov, kar kaže, da bodo še uspešnejši kot v tekočem

zelo močnih razvojnih projektov. Že v minulih štirih letih je tovarna veliko namenila za investicije, predvsem za nove produkte in tehnološko opremo. V prihodnjih dveh letih pa ima v načrtu še močnejši investicijski cikel.

Navedeno bi lahko pomenilo, da bodo v Carreri Optyl Ormož zaposlovali tudi v prihodnje.

Sicer pa tovarna Carrere Optyl v domačem okolju nastopa tudi kot sponzor in donator, težko namreč mine kakšen dogodek v Ormožu in okolici, da ne bi kot sponzor primaknili kakšnega evra, s tem da je tovarna tudi generalni pokrovitelj ormoških nogometašev ter Rokometnega kluba Velika Nedelja.

V zadnjih letih tako v sponzorske namene podarijo okrog 50 tisoč evrov na leto. Veliko pa so v zadnjih letih investirali tudi v ekologijo. Ena izmed večjih investicij v ta namen, vredna okrog milijon evrov, je bila leta 2012 izgradnja čistilne naprave dimnih plinov iz lakirnice. V podjetju veliko vlagajo tudi v izboljšanje delovnih razmer zaposlenih. Tako je več kot 25 tisoč kvadratnih metrov zaprtih delovnih površin že nekaj let v celoti klimatiziranih, kar zagotovo v času delovnega procesa pripomore k boljšemu počutju zaposlenih. ◀

**Občina
Ormož,
sonce Prlekije**

Marti Peršak plaketa Državnega sveta Republike Slovenije

Karolina Putarek

V državnem svetu v Ljubljani je bila v začetku decembra, že dvanajsto leto zapored podelitev plaket, ki jih državni svet podeljuje prostovoljcem. Med štirinajstimi dobitniki plaket za leto 2013 je bila na predlog državnega svetnika Branka Šumenjaka tudi prostovoljka Marta Peršak iz Ormoža. Marto Peršak poznamo kot dolgoletno prostovoljko, ki v okviru Rdečega križa aktivno deluje že vse od leta 1962. Sicer pa se kot prostovoljka pojavlja tudi v Domu starejših občanov Ormož, sodeluje s šolami, je predsednica Društva za osteoporozo Ormož, aktivno dela na zaupni telefonski liniji za pomoč ljudem v stiski, je veteranka vojne za Slovenijo, saj se je kot referent za saniteto aktivno priključila Teritorialni

obrambi, za požrtvovalnost pa je bila odlikovana tudi z nazivom častnica Slovenske vojske.

Foto: Arhiv DS

Državni svet je v dvanajstih letih podelil priznanja stotim prostovoljcem po Sloveniji.

Marta Peršak pa je prva prostovoljka iz UE Ormož. ◀

*Vse dobro, slabo, kar smo doživeli, se pomnilo bo ali pozabilo.
Prijazno vsem naj novi čas prinese, kar staro nam je leto zamudilo.
Ljubezni, sreče in veselja in zdravje naj bo milo,
božični mir v srcih naj naše novoletno bo voščilo!*

Župan Občine Ormož z
Občinsko upravo

Blagoslov obnovitvenih del in farno žegnanje na Svetinjah

mag. Tanja Vaupotič

Na zahvalno nedeljo, 3. novembra, je bila na Svetinjah ob deseti uri slovesnost ob farnem žegnanju. Obenem smo praznovali tudi dan župnije. Letošnjo slovesnost je ob somaševanju domačega župnika Jožefa Rajnarja vodil škof dr. Jožef Smej. Ob tej priložnosti je

ob izvedbi slikopleskarskih del zasijala v vsej svoji lepoti. Navedena dela je opravilo Slikopleskarstvo Sašo Jurkovič, d.o.o., iz Ormoža, potrebna gradbena dela pa podjetje IGD Holermuos Gradnje, d.o.o., ki ima sedež v Ormožu. Brez širše pomoči lokalne skupnosti župnija sama tega ne bi zmogla. Slovesnosti na Svetinjah sta se udeležila

Foto: Franc Polič

blagoslovil letos opravljena obnovitvena dela na ladji in zakristiji župnijske cerkve. Ko je župnija lani s pomočjo faranov in krajanov ter lokalne skupnosti na novo obnovila zvonik, prepletkano pa je bilo tudi pročelje cerkve, si je seveda prizadevala, da bi cerkev Vseh svetnikov, ki je med drugim tudi kulturnozgodovinski spomenik, dobila novo podobo v celoti. Prizadevanja župnije in kraja so bila ureničena v začetku meseca septembra, ko je

tudi župan Občine Ormož Alojz Sok in predsednica KS Ivanjkovci Slavica Rajh. Po maši je sledilo druženje faranov in krajanov ter vseh ljudi dobre volje. Za prijetno razpoloženje so poskrbele pridne gospodinjice s svojimi dobrotami in prijazni vinarji, ki jih tod naokoli ne manjka, s kozarcem žlahtne kapljice iz naših gor. Dogajanju je dala slovesen pridih Ljudska godba iz Ivanjkovcev pod vodstvom Vinka Tuška. ◀

V spomin Štefki Zemljič

Ljuba Fišer

»Človek je človek, kolikor je človeka v njem!«

To so besede, s katerimi bi se dalo predstaviti srčno žensko, učiteljico, sodelavko, mamo, ženo, babico, sestro, prijateljico, sosedo, pa tudi udeleženko v programih tretjega življenjskega obdobja.

Štefka Zemljič bi 1. septembra 2013 praznovala 60 let, odkar je začela delati kot učiteljica v OŠ Sveti Tomaž. Žal ni imela priložnosti, da bi ta dan ponovno obiskala svojo prvo šolo in počastila njen veliki dogodek tako, da bi enemu učencu plačala malico za vse leto. Življenje ji ni dovolilo, da bi končala vse, kar je še imela v načrtu! Tukaj se ne da izbrati trenutka, ko bi sami rekli,

Foto: Ljuba Fišer

nimamo več idej, ne gremo naprej. Življenje nam začrta pot in izbere čas, na katerega nimamo velikega vpliva. Tako je, pa čeprav človek v sebi skriva zaklad in sposobnosti, ki bi jih moral še s kom podeliti. To si je želela tudi Štefka. Deliti vse svoje zaklade še z nami, ki smo se v zadnjem času veliko družili in se od nje učili, se ob njej smejali in od nje povzeli veliko znanj, veliko občutljivosti, veliko lepih besed, ki nam jih je ponujala kot piškotke na naših druženjih! Težko je z besedami opisati njen lik, njeno bogastvo znanj, njene ročne spretnosti, njen smisel za humor. Vse to in še veliko več vsega je imela, predvsem pa pravi občutek za človeka. Od nje se je dalo naučiti veliko, zares veliko. Izbrala je pravo poslanstvo: bila je učiteljica od nekdaj do danes, učiteljica za male in velike.

Odšla je tja, na drugo stran, prehitro in prezgodaj, saj še nismo utegnili izmenjati vseh misli in idej, prehoditi vseh poti, razdreti vseh šal in prebrati vseh njenih zgodb.

Draga Štefka, naše misli te bodo spremljale še dolgo, dolgo, dolgo. Obljubljamo. ◀

O naših zadnjih domovanjih

Karolina Putarek

Iz zgodovine

Nekoč, vse do konca 18. stoletja, je pokopališče v Ormožu bilo ob cerkvi. Potem so ga prestavili na obrobje mesta. Obzidje okrog cerkvenega pokopališča so porušili leta 1796 in iz ostankov porušenega obzidja leta 1803 zgradili šolo. V parku ob cerkvi je danes le še spomenik padlim vojakom prve svetovne vojne. Nekdanje grobove pa že dolgo prekrivata trava in grmičevje.

S prostora ob cerkvi so potem pokopališče preselili na njivo Andreja Dolmača (danes Hanželičeva njiva), ki je ležala v zahodnem trikotu ob križišču cest za Središče in Ljutomer. V publikaciji »Ormož skozi stoletja V« je zapisano, da pa so to pokopališče uporabljali le 10 let, od leta 1787 do 1797, saj se je izkazalo kot močvirnato in je bilo preblizu ceste. Tako so potem pokopališče postavili na mesto, kjer je še danes. Uradno je bilo blagoslovljeno 14. julija 1797. Sprva je merilo le 67 arov in 73 kvadratnih metrov, prvič so ga povečali leta 1900.

Ormoško pokopališče je še vedno funkcionalno in podvrženo nenehnim spremembam, zato je težko predvideti, kako je izgledalo nekoč, trdijo zgodovinarji in arheologi. Tako okusi kot želje najemnikov grobov oziroma lastnikov nagrobnikov se skozi čas spreminjajo. Najstarejši ohranjen nagrobni spomenik na ormoškem pokopališču je iz leta 1835, z napisom »Frau Friderike Seyfrid«. Nagrobnik je kamnit in ima železno ploščo z napisom v nemškem jeziku. Na nagrobniku je tudi kamnit križ. Ormoško pokopališče je danes razdeljeno na zgornji (stari) in spodnji (novejši) del. Ob obzidju pokopališča so ohranjene stare grobnice in nagrobniki meščanov, nekateri so vzdani tudi v obzidje pokopališča. V bližini pokopališkega križa pa so grobovi usmiljenih sester in duhovnikov.

Južno od stare mrliške vežice, ki je bila zgrajena leta 1930 ob vodnjaku na spodnjem delu pokopališča, pa so bili včasih v treh vrstah grobovi z lesenimi križi. To so bili grobovi vojakov iz 1. in 2. svetovne vojne. Ker so bili opuščeni, so jih med leti 1970 in 1980 odstranili in tukaj začeli pokopavati nove pokojnike. Že pred drugo svetovno vojno in dolga desetletja po njej

je za pokojnike na ormoškem pokopališču poskrbel Jože Velnar. Bil je mizar, ki je imel v Ormožu svojo mizarско delavnico in je izdeloval krste, umrle je tudi oblačil in pripeljal na pokopališče. Na pogrebih je imel tudi govore. Od leta 1993 vse pogrebne in pokopališke storitve opravlja podjetje Aura. Po načrtih arhitekta Dušana Moškona je bila leta 1975 ob severnem robu pokopališča zgrajena nova mrliška vežica, rekonstruirana je bila leta 2006.

Foto: Karolina Putarek

Danes

Na ormoškem pokopališču je danes čez tisoč grobov. Sicer pa imamo v Občini Ormož sedem pokopališč, s katerimi upravljajo krajevne skupnosti. Z najemniki grobov so sklenjene desetletne pogodbe, ki se lahko podaljšujejo. Najemnina, ki jo občani plačujejo, pa je odvisna od površine groba. Cene po kvadratnem metru so po krajevnih skupnostih različne. KS Ormož skrbi za dve pokopališči, v Ormožu in na Humu. Cena za kvadratni meter v Ormožu znaša 12,20 evra, na Humu pa 14,78 evra. V KS Ivanjkovci znaša 10,19 evra po kvadratnem metru, pri Veliki Nedelji in Miklavžu pri Ormožu 9,42 evra, v Podgorcih 9,36 evra in na Kogu 9,6 evra po kvadratnem metru.

V letu 2012 bi se tako iz naslova najemnin grobov v Občini Ormož zbralo 96.958 evrov (brez DDV), vendar je na dan 31.12.2012 bilo še 2.761,00 evrov neporavnanih najemnin.

S tem da pa je Občina Ormož v letu 2012 za stroške urejanja in vzdrževanja vseh sedmih pokopališč namenila skupaj 88.794 evrov (za Ormož in Hum 36.020,00 evrov; Ivanjkovce 11.286,00 evrov; Veliko Nedeljo 15.399,00 evrov; Podgorce 9.027,00 evrov, Miklavž pri Ormožu 5.902,00 evra in Kog 11.160,00 evrov). ◀

Foto: Karolina Putarek

Ormoški nogometaši dočakali gradnjo pomožnega nogometnega igrišča

Karolina Putarek

Zupan Občine Ormož Alojz Sok in direktor Komunalnega podjetja Ptuj Janko Širec sta konec oktobra podpisala pogodbo za gradnjo pomožnega nogometnega igrišča, ki pomeni za NK Ormož veliko pridobitev.

Z izvajalcem del Komunalnim podjetjem Ptuj je bila 30.10.2013 podpisana pogodba, rok za dokončanje gradnje pa je 31. julij 2014. Pogodbena vrednost del znaša dobrih 183.000 evrov in pomeni prvo fazo urejanja nogometnega igrišča v Ormožu. Investicija obsega ureditev pomožnega igrišča (travnate površine in ograje), odvodnjavanje ter izgradnjo namakalnega sistema, za katerega bodo namestili rezervoar za vodo, prostornine sto kubičnih metrov. Rezervoar bo vkopan v zemljo, voda za namakanje oziroma zalivanje se bo pridobivala iz vrtime. Namakalni sistem bo avtomatski. Ko bodo senzorji zaznali pomanjkanje vlage v zemlji, se bo sistem zagnal.

Nogometno igrišče v Ormožu so doslej zalivali z vodo iz mestnega vodovoda. Z ureditvijo novega načina namakanja pričakujejo predvsem znižanje stroškov za ta namen, kapaciteta rezervoarja bi morala zadoščati za namakanje tako glavnega kot tudi novega pomožnega igrišča. Namakalni sistem na pomožnem igrišču bodo vgradili v prvi fazi projekta, v nadaljevanju ga bo

treba urediti tudi na glavnem igrišču, če bodo seveda za to zagotovljena sredstva.

Komunalno podjetje Ptuj s projektom gradnje pomožnega nogometnega igrišča kot izvajalec prvič nastopa na območju Občine Ormož. Direktor Janko Širec se je ob podpisu pogodbe naročniku del zahvalil za zaupanje in med drugim dejal: »Verjamem, da bomo upravičili vaše zaupanje in da bomo delo opravili strokovno in korektno ter v predvidenem časovnem roku. Upam, da bomo s tem projektom imeli možnost pokazati in dokazati, da smo verodostojen poslovni partner.«

Na podpisu pogodbe je bil prisoten tudi predsednik NK ORMOŽ Zlatko Klemenčič, ki je povedal, da gre za začetek uresničevanja dolgoletne želje ormoških nogometašev. Nogometni klub ta čas združuje okrog 250 do 280 članov.

»Pomožno igrišče, ki se bo zgradilo, je za nas velikega pomena, saj bomo s tem pridobili dodatne vadbene površine, ki so nam doslej primanjkoval«, je še povedal Zlatko Klemenčič in dodal, da ormoški nogometaši upajo, da se bo prihodnje leto začela tudi druga faza projekta z ureditvijo tribun in slačilnic in da bodo dela končana do leta 2015, ko Nogometni klub Ormož praznuje 20. obletnico delovanja.

Celotna investicija, prva in druga faza, bo Občino Ormož stala okoli 329.000 evrov. ◀

Uvodnik

Dragi bralci in bralke

Čas hiti, hiti, hiti in leto je pri koncu. Uro smo prestavili na zimski čas in pred nami je že veseli december. Prvi dobri mož sveti Miklavž je pridne in malo manj pridne otroke že obdaril, za ostale pa bomo morali biti še malce pridni.

Tetka jesen nas je tudi letos bogato obdarila s svojimi plodovi, ki smo jih z veseljem pospravili v naše shrambe in se pripravili na mrzlo zimo, ki bo, kot pravijo nekateri meteorologi, najhujša v zadnjih sto letih. No, bomo videli, kaj nas še čaka in kako »bogata« bo snežna odeja. Trgatve so prav tako za nami, mošt se je že spremenil v vino, pobrali in spekli smo kostanje in se pov veselili ob martinovanju. V tem času pa po domovih že diši po prazničnih piškotih in poticah. Prav tako pa nam na vrata že trka novo leto, ki je kar precej v skrivnosti odeto.

V tej že praznični številki Novic pa smo napisali nekaj o že tradicionalnem martinovanju, ki se je dogajalo v

Ormožu, zapisali smo tudi kratek intervju s prostovoljkama Mladinskega centra v Ormožu, bili smo na odprtju nekaterih cest v občini. Upokojenci so pripravili športne igre v kegljanju s kroglo na vrhovi, poklonili smo se tudi našim umrlim in bili na spominski slovesnosti ob odkritju znamenja na ormoškem pokopališču. Vse to in še več boste našli v tej številki Ormoških novic. Želim vam prijetno branje.

Božično-novoletni prazniki so kot zatočišče, so kot tisti mirni kotiček, ki ga vztrajno iščemo skozi vse življenje. Pridejo s tihim pišem vetra, nas milo pobožajo in ostanejo ravno prav dolgo, da se umirimo, ustavimo vedno hitrejši korak in se zazremo vase ter drug v drugega.

Želim vam mirne praznike. V novem letu, ki prihaja, pa predvsem zdravja in blagostanja, notranjega miru ter medsebojnega razumevanja.

Alenka Lah, odgovorna urednica

Obvestila uredniškega odbora

Naslednja številka bo izšla predvidoma marca 2014.

Prispevke lahko pošiljate v digitalni obliki na CD-ju ali na e-mail: alenka.lah@ormoz.si lahko pa jih osebno prinesete na sedež Občine Ormož. Za morebitne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02/741 53 18.

Glede na predviden izid naslednje številke, vas prosimo, da pošljete prispevke najkasneje do **10.2.2014**. Prispevki naj bodo podpisani in opremljeni s fotografijo dogodka. Vsi prispevki so pred objavo lektorirani.

Dosedanjim avtorjem prispevkov se zahvaljujemo za pomoč pri oblikovanju našega glasila in upamo na ponovno sodelovanje.

Kolofon

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov.

Izdajatelj: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož

Odgovorna urednica: Alenka Lah

Uredniški odbor: Alenka Lah, Majda Vogrinec, Tina Kelc, Mirko Novak, dr. Simon Kolmanič, Željka Nardin Milovanović

Lektoriranje: Nadica Granduč

Naklada: 4250 izvodov

Tisk: Grafis, d.o.o., Puhova 18, Maribor, www.grafis.si

Glasilo Ormoške Novice je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1390. Glasilo prejema brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Ormož.

Foto: Karolina Putarek

Na podpisu pogodbe, z leve direktor KP Ptuj Janko Širec in župan Občine Ormož Alojz Sok

V spomin

Alojz Sok, župan Občine Ormož

Vsoboto, 3. avgusta, smo se na pokopališču pri Sv. Tomažu mnogo prerano poslovili od Marjana Goričana.

Marjan Goričan je bil rojen 21. februarja 1958 v Savcih. Izučil se je za strojnika. Dolga leta je opravljal službo v Kmetijskem kombinatu Ormož, kjer je veljal za vzornega delavca in sodelavca. Zadnjih nekaj let se je posvetil svoji kmetiji v Savcih in opravljal strojno-traktorske storitve mnogim družinam od blizu in daleč. Poleg dela na kmetiji se je vključil tudi v politično življenje. Bil je ustanovni član Slovenske kmečke zveze. Nekaj pozneje, leta 1994, pa se je priključil slovenskim krščanskim demokratom in bil vse od ustanovitve 20. avgusta leta 2000 član Nove Slovenije. Svojo aktivno politično pot je začel v KO

SKD Sv. Tomaž in bil leta 1998 izvoljen za občinskega svetnika Občine Ormož. Občinski svetnik v Ormožu je nato postal tudi v mandatu 2002 do 2006. Bil je vnet zagovornik demokracije in oster kritik krivic, ki so se dogajale na področju neenakomernega razvoja takratne skupne Občine Ormož. Tako je aktivno deloval v pripravi za ustanovitev lastne Občine Sveti Tomaž, kar se je leta 2006 tudi uresničilo. KS Sv. Tomaž je postala samostojna občina. Za ta cilj se je neutrudno boril dolga leta. Od nastanka samostojne Občine Sv. Tomaž je bil svetnik v tomaževskem OS. Za po- žrtvovalno in aktivno delovanje je leta 2012 prejel plaketo Občine Sveti Tomaž. Marjan je bil človek, ki je živel za svoje bližnje – za svoj kraj. S svojim delom je pomagal mnogim. Nadvse aktiven je bil tudi v gasilstvu, kjer se je vključeval v

različne delovne akcije. Marjan pri svojem delu nikoli ni iskal osebne koristi. Vsem je pomagal in jim bil na voljo. Pa ne samo doma pri Sv. Tomažu in v Savcih, ampak tudi širše. Naj omenim samo njegovo zavzeto delo ob velikonočnem potresu na Bovškem, leta 1998. Takrat je organiziral zbiranje pomoči in v Bovec pospremlil dva težka tovornjaka opeke. V Bovcu so bili nemalo presenečeni nad tako velikodušno pomočjo. Bil je torej pripravljen pomagati vedno in povsod. Bil pa je tudi eden tistih, ki je razumel čas, ko se nam je po padcu Berlinskega zidu ponudila priložnost za samostojno državo. Razumel je, da je to priložnost, ko se lahko uresničijo sanje mnogih rodov naših prednikov, da dosežemo samostojnost in neodvisnost. Kot zvest in preprost kmečki sin je vedel, da mora biti zraven in tudi z dejanji pomagati uresničiti velika dejanja, ki smo jih takrat Slovenci upali uresničevati.

Tudi že zelo bolan in soočen z bližino smrti pokojni Marjan Goričan ni nehal razmišljati o vsakdanjih skrbih in tegobah naše

domovine. Tako ga je zelo skrbela takrat še le napoved, danes pa že udejanjena obdavčitev slovenskih kmetov. Prav tako, ali pa morda še bolj, ga je razjezila napoved ministra Viranta, da se bodo ukinile manjše občine.

Žal je prezgodnja smrt prekinila vse njegove skrbi in prizadevanja za boljši jutri. Kot nekdanjega svetnika in neutrudnega borca za resnico in pravico ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Marjanu pa v imenu Občine Ormož in v svojem imenu izrekam besedo zahvale in mu želim, naj mirno počiva v tomaževski sveti zemlji! ◀

Spominsko znamenje za 39 otrok iz »Ormoškega Petrička«

Karolina Putarek

Na pokopališču v Ormožu je bila sredi septembra spominska slovesnost ob odkritju znamenja, postavljene-ga v spomin 39 otrokom in eni od spremljevalk, ki so avgusta in septembra leta 1945 zaradi podhranjenosti in različnih bolezni umrli v ormoškem gradu ter bili pokopani na ormoškem pokopališču. Teh devetindeset je bilo le nekaj izmed skoraj 400 otrok, ki so jih leta 1945 prepeljali v Ormož iz koncentracijskega taborišča Šterntal oziroma Strnišče na območju današnjega Kidričevega, pripadali pa so družinam nemške narodne manjšine v Sloveniji, ki jih je komunistična oblast nameravala izseliti v Avstrijo. Med njimi je bilo tudi veliko Slovencev in

na najvišjo etično moralno držo in pieteto, kar bi morali storiti tudi najvišji predstavniki te države.«

Zgodovinar dr. Matko Mikola pa je ob tej priložnosti v Ormožu med drugim zapisal: »Ko se je maja 1945 vsa Evropa veselila konca vojne in ko so se preživeli interniranci začeli vračati iz nacističnih koncentracijskih taborišč, je komunistična oblast v Sloveniji koncentracijska taborišča začela ustanavljati.

Večina jih je nastala na Štajerskem. Največja in hkrati tudi najstrašnejša so bila ustanovljena na Teharjah pri Celju, v Brestnici in na Studencih pri Mariboru, v Hrastovcu pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah in v Strnišču pri Ptuj. V teh taboriščih niso bili

narodni manjšini, precej pa je bilo med njimi tudi Slovencev in Madžarov. Nekatere internirance so že ob prihodu v taborišče ali pa kasneje izvensodno usmrtili, nad ostalimi interniranci pa je vodstvo taborišča izvajalo hudo nasilje. Zaradi slabe in nezadostne prehrane ter nalezljivih bolezni so zlasti mnogi najstarejši interniranci in najmlajši otroci tako oslabili, da so umrli. Sprva so umrle pokopavali kar v bližini taborišča, nato pa so jih avgusta začeli pokopavati na pokopališču v Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Iz ohranjenih dopisov, ki jih je tamkajšnjemu župnijskemu uradu pošiljalo vodstvo koncentracijskega taborišča Strnišče pri Ptuj, je razvidno, da je bilo med umrlimi največ starcev in najmlajših otrok. Položaj internirancev v koncentracijskem taborišču Strnišče pri Ptuj se je začel izboljševati šele, ko ga je okoli 5. avgusta 1945 obiskala delegacija Mednarodnega Rdečega križa. Verjetno na njeno zahtevo se je vodstvo taborišča odločilo, da najmlajše otroke premesti v ormoški grad, kar je za večino njih predstavljalo rešitev pred gotovo smrtjo.

Na ormoškem gradu za prihod teh otrok ni bilo poskrbljeno. Primanjkovalo je ne le hrane, ampak tudi drugih nujno potrebnih stvari. Da otroci niso stradali in da niso bili prepuščeni samim sebi, gre velika zahvala nekaterim dobrim domačinom, ki so takoj, ko so zvedeli za njihov prihod, zanje začeli zbirati hrano in najbolj nujne potrebščine. K njim so dnevno prihajale ženske iz mesta in okolice ter pomagale pri negi in pri pripravi hrane. Za izkazano usmiljenje in človečnost do teh nemočnih otrok si ti ljudje zaslužijo vse priznanje, hkrati pa tudi globoko spoštovanje. Njim gre zahvala, da se tem otrokom ni godilo tako kot tistim njihovim sotrpinom na Petričku, ki so bili izpostavljeni okrutnemu ravnanju upravnice »Črne vdove«, kot so jo sami poimenovali. Čeprav so zanje kolikor je bilo mogoče lepo poskrbeli, pa žal mnogim otrokom to ni več pomagalo. Zaradi okrutnih razmer, ki so jim bili prej izpostavljeni v koncentracijskem taborišču Strnišče pri Ptuj, so bili nekateri tako oslabili, da so umrli.

in jim skušala pomagati nadomestiti starše. Z grozo se danes spominjam, da so mi na dan v naročju umrli po trije otroci. Pokopali so jih ponoči. Najbolj se spominjam hčerke nekega profesorja, ki je bila stara tri leta. Objela me je in rekla: »Moja mamica!« Tudi ona je umrla v mojem naročju. Ob vsem tem sem nemo zrla bolečino staršev, ki so prišli po svoje otroke. Teh pa ni bilo...

Koliko je bilo vseh teh otrok, ki so avgusta in septembra 1945 umrli na ormoškem gradu in ki so pokopani na tem pokopališču, verjetno ne bo mogoče nikoli ugotoviti. Za sedaj je znanih 39 njihovih imen, ki so vpisana v knjigo umrlih ormoške župnije. O teh in drugih otrocih, ki so prestajali kalvarijo komunističnih koncentracijskih taborišč v Sloveniji, je bilo skoraj pol stoletja prepovedano govoriti, kaj šele pisati. Šele po padcu komunističnega režima je resnica o njih začela postopoma prihajati na dan. V devetdesetih letih se je začelo pisati tudi o koncentracijskem taborišču Strnišče pri Ptuj in o otrocih v ormoškem gradu. Koncentracijsko taborišče Strnišče pri Ptuj je skupaj s svojimi dijaki prvi začel raziskovati zgodovinar Janez Janžekovič, in sicer že v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja. Prvi, ki je slovenski javnosti razkril žalostno zgodbo otrok v ormoškem gradu, pa je bil gospod Jože Rakuša, ki je konec leta 1998 v časopisu Večer o njih objavljajal podlistek pod naslovom »Noben otrok ni končal v vodnjaku«. Usodo otrok v ormoškem gradu pa je nato celovito raziskal in opisal gospod Rajko Topolovec v knjigi, v kateri so objavljena tudi pričevanja nekaterih izmed njih. V isti knjigi je objavljen tudi prispevek gospoda Janeza Janžekoviča o koncentracijskem taborišču Strnišče pri Ptuj.

Vsem zgoraj navedenim gre zahvala, da so tragično usodo otrok iz ormoškega gradu iztrgali pozabi. Brez njih bi tudi ne bilo današnje slovesnosti. Priznanje je treba izreči tudi občinskim svetnikom Občine Ormož in njenemu županu gospodu Alojzu Soku, ker so pokazali razumevanje za postavitve tega spominskega znamenja in za organiziranje današnje slovesnosti. To spominsko

Foto: Karolina Putarek

Skrb za postavitve znamenja je prevzela komisija, ki so jo sestavljali: iz župnije Ciril Tinko, iz KS Vlado Hebar, na predlog občinskega sveta pa so bili v komisiji: Alojz Sok, Branko Šumenjak, Mirko Novak, Irma Murad, Branko Obilčnik in Rado Antolič.

Madžarov.

Prvi, ki je slovenski javnosti razkril žalostno zgodbo otrok v ormoškem gradu, je bil novinar Jože Rakuša, ki je leta 1998 v časopisu Večer o njih objavljajal podlistek z naslovom »Noben otrok ni končal v vodnjaku«. Rajko Topolovec pa je kasneje usodo teh otrok raziskal in opisal v knjigi z naslovom »Ormoški Petriček«, kjer je objavil tudi pričevanja nekaterih preživelih. Trije so bili tudi na slovesnosti v Ormožu in so odkrili spominsko ploščo na ormoškem gradu. Sicer pa se je spominske slovesnosti udeležilo kar nekaj preživelih iz koncentracijskega taborišča Strnišče in vrsta njihovih sorodnikov. Ob preživelih in njihovih sorodnikih (največ iz sosednje Avstrije, ki jih je spremljal okrajni glavar Južne Štajerske Aleksander Majcen) se je spominske slovesnosti udeležila vrsta predstavnikov kulturnega, verskega in političnega življenja, med njimi tudi predsednik SDS Janez Janša in predsednica NSi Ljudmila Novak ter poslanci v državnem zboru: Eva Irgl-SDS, Jožef Horvat-NSi in Franci Breznik-SDS. Med gosti je bil tudi zgodovinar Jože Dežman.

Zbrane je v imenu Občine Ormož pozdravil župan Alojz Sok in izrazil sočutje do vseh žrtev totalitarnega režima in sorodnikov žrtev, ki so pokopani na ormoškem pokopališču. Poslanka iz vrst SDS-a v DZ Eva Irgl, sicer predsednica komisije za peticije, človekove pravice in enake možnosti pa je na slovesnosti med drugim povedala: »Občina Ormož z današnjo slovesnostjo ob blagoslovitvi spominskega obeležja tako umrlim otrokom kot tistim, ki so ta grozodejstva preživeli, kaže

zaprti samo odrasli interniranci, ampak tudi številni otroci, med njimi tudi dojenčki. Prav otroci pa so bili največje žrtve teh koncentracijskih taborišč, saj se mnogi izmed njih niso nikoli vrnili, tistim, ki so jih preživeli, pa je bivanje v njih za vedno pustilo hude travme. Le kdo ne pozna pretresljive izpovedi o tragični usodi otrok s Petrička, ki jo je v svoji knjigi Ukradeni otroci podal Ivo Ott. Ko je leta 1991 izšla ta njegova knjiga, po kateri je bil kasneje posnet tudi film, je le malokdo izmed nas vedel, da so podobno, ali pa še hujšo usodo kot otroci s Petrička, doživljali tudi otroci v koncentracijskem taborišču Strnišče pri Ptuj in nato v ormoškem gradu.

Koncentracijsko taborišče v Strnišču pri Ptuj, kjer se je začel križev pot teh otrok, katerih spomin želimo počastiti, je stalo na istem mestu, kjer je bilo med vojno nacistično koncentracijsko in delovno taborišče Šterntal. Ustanovljeno je bilo že maja 1945, junija tega leta pa je postalo osrednje koncentracijsko taborišče za pripadnike nemške narodne manjšine iz vse Slovenije, ki jih je komunistična oblast nameravala izgnati v Avstrijo. Kot kraj za ustanovitev takšnega osrednjega koncentracijskega taborišča za pripadnike nemške narodne manjšine sta Strnišče pri Ptuj izbrala major OZNE Mitja Ribičič-Ciril in poveljnik Slovenske divizije KNOJ Bojan Polak-Stjenka, ko sta 13. junija 1945 opravila ogled tega kraja. V tem koncentracijskem taborišču je bilo od maja pa do oktobra 1945 interniranih blizu 10.000 mož, žena, starcev in otrok. Velika večina internirancev je pripadala nemški

Foto: Karolina Putarek

Spominsko ploščo na ormoškem gradu so odkrili trije izmed takratnih otrok, ki so preživeli bivanje v ormoškem gradu. Terezija Tomažič, rojena Hedl, in njen brat ter Hubert Hassmel.

Ena izmed tistih internirank iz koncentracijskega taborišča Strnišče pri Ptuj, ki ji je v ormoškem gradu umrl otrok, je bila tudi gospa Marija Žoher, ki je to svojo osebno tragedijo takole opisala:

»Zaradi podhranjenosti mi je čez čas v naročju umrl sin. Pokopali so ga na pokopališču v Ormožu. Posvetila sem se drugim otrokom

znamenje naj nas in naše zanamce spominja na otroke, ki so v ormoškem gradu končali svoje komaj začeto življenje in ki so pokopani na tem pokopališču. Ohranjanje spomina na njihovo tragično usodo pa nas vse hkrati tudi zavezuje, da se kaj takšnega, kot so doživeli ti otroci, v Sloveniji ne sme nikoli več zgoditi.« ◀

Taktična vaja članic gasilske zveze Ormož

Mirko Fekonja

Članice prostovoljnih gasilskih društev iz GZ Ormož že nekaj let zapored pripravljajo taktične vaje z namenom usposabljanja gasilke za naloge in potrebe operative. Z vajami preverjajo svojo operativno usposobljenost, delovanje enot prve pomoči, uporabo izolirnih dihalnih aparatov in vodenje intervencij na velikem prostoru. Letošnjo vajo so pripravile v sklopu aktivnosti v oktobru, mesecu požarne varnosti, gasilke iz PGD Loperšice. Na vaji so sodelovale članice iz 6 gasilskih društev naše gasilske zveze. Predpostavka vaje, ki se je odvijala na domačiji gospe. Majde Lukner v Loperšicah, je bila večji požar na gospodarskem poslopju, v katerem je bila tudi ponesrečena oseba v prostoru za shranjevanje živil za živali. Gasilke so naredile več zunanjih napadov z odvzemom vode iz bližnjega

vodnega zajetja, vaške mlake, ki služi in je namensko narejena za potrebe ob morebitnem požaru v spodnjem delu vasi Loperšice. V tej verigi so uporabile motorne brizgalne.

Notranje napade z dihalnimi aparati so izvedle domače gasilke. V zadimljenem prostoru so gasile in reševale ponesrečenca. Nezavestno osebo so odnesle iz prostora, jo oskrbele in z reševalnim vozilom je bila odpeljana v nadaljnjo oskrbo. V vaji je sodelovalo 68 gasilk, ki so pokazale močno voljo, zelo dobro usposobljenost in dobro kondicijo ter lepo in mirno vodenje vseh postopkov na intervenciji. Po končani vaji so vse gasilske domačini postregli z malico. Gasilkam se zahvaljujem za izredno dobro pripravo taktične vaje. Zahvala velja tudi vsem vaščanom, še posebej gospe. Majdi Lukner za prostor, na katerem se je izvajala vaja. ◀

Foto: Mirko Fekonja

Taktična vaja članic gasilske zveze Ormož

Krajevna skupnost Ivanjkovci pridobila 2,4 km na novo asfaltiranih poti

Mitja Kosec

Krajevna skupnost Ivanjkovci je v letu 2013 postala bogatejša za 2400 metrov na novo asfaltiranih

povezovalnih poti, izvedena pa je tudi pomembna preplastitev Škrjančevega klanca v dolžini 485 metrov.

Občina Ormož je v okviru investicij v

letu 2013 v KS Ivanjkovci izvedla 2,4 km na novo asfaltiranih povezovalnih poti v krajih Mali Brebrovnik in Veličane. V okviru rekonstrukcije povezovalnih poti so bili izvedeni novo nasutje cestišča, asfaltna preplastitev, gradnja novih prepustov pod cesto ter ureditev vodotokov v

območju rekonstrukcij cest. Na območju Škrjančevega klanca je bila izvedena sanacija tampona na najbolj poškodovanih območjih cestišča, nova asfaltna preplastitev, gradnja prepusta pod cesto ter ureditev muld v celotni dolžini klanca, saj so neurja v preteklosti povzročala zelo veliko

škode na bankinah.

Dela je izvajalo podjetje Asfalti Ptuj, d.o.o., celotna investicija izvedenih del na vseh treh odsekih pa je znašala 289.726,43 EUR. Za izvedbo investicije so bila zagotovljena sredstva v okviru proračuna Občine Ormož. ◀

Foto: Sara Šestan

Foto: Sara Šestan

Trgateve 2013: normalen, količinsko zmeren pridelek

Karolina Putarek

Prvi so s trganjem ranih sort na Ormoškem začeli pri največjem slovenskem vinogradniku, družbi P&F Jeruzalem Ormož. Kakšen dan pozneje pa so s trganjem ranih sort začeli tudi ostali vinogradniki. Trgateve so bile končane sredi oktobra.

Tako so vinogradniki na Ormoškem v večini najprej pobrali muškato tonel, rizvanec, in ranino; potem sauvignon in postopoma ostale sorte.

BOŽO GRABOVAC, univ. dipl. inženir agronomije, dolgoletni vinogradnik, strokovnjak in družabnik v podjetju VERUS VINOGRADI, d.o.o., je že na začetku trgatev letošnji pridelek ocenil kot: »En normalen, količinsko zmeren pridelek, kakovostno pa nekeje v sredini – ne prezrelo, ne preveč alkohola, z dobro ohranjenimi kislinami in aromami,« ki se ga v bistvu še bolj veselijo kot zadnjih dveh letin, ko so sorte zorele v višjih temperaturah. V podjetju VERUS VINOGRADI, ki ga

sestavljajo Božo Grabovac, Danilo Šnajer in Rajko Žličar, v svojih vinogradih, ki se razprostirajo na okrog 10 hektarjih, letno pridelajo 120 ton grozdja. Nekaj grozdja pa tudi odkupijo od okoliških vinogradnikov. Tako letno pridelajo okrog 100 tisoč litrov vina oziroma 90 tisoč buteljk. Največ vina prodajo v Sloveniji, določene količine pa izvažajo, med drugim tudi v Anglijo in Kanado.

Z letnikom zadovoljni tudi v podjetju P&F Jeruzalem Ormož

Tudi MITJA HERGA, glavni enolog in direktor vinske kleti P&F Jeruzalem Ormož, pravi, da so kljub vremenskim nevšečnostim in nižje količine grozdja od pričakovane, kar se tiče kakovosti, z letošnjo letino zadovoljni. Kot je povedal, imajo letos po dveh trgatevah zopet letnik, ki je tipičen za naš vinorodni podokoliš, torej z nižjo alkoholno stopnjo, izrazito aromatično in

svežino vina. Še posebej so zadovoljni z letošnjimi sauvignoni in prepričani so, da bodo tudi z letošnjim letnikom nadaljevali z bero medalj in priznanj za kakovost. V letošnjem letu so si namreč vina iz kleti P&F prislужila že 73 medalj in priznanj

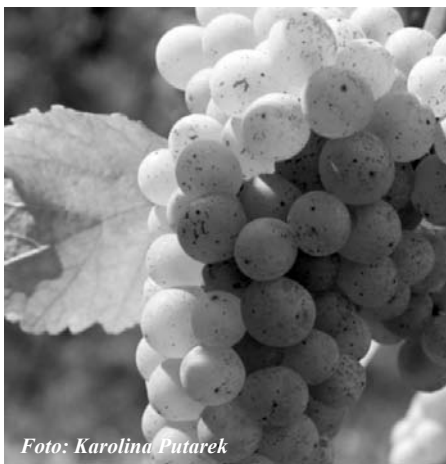

Foto: Karolina Putarek

na mednarodnih tekmovanjih ter 19 na domačih tleh. Pojasnil je še, da so letošnjo trgatev začeli 30. avgusta s sortami

za peneča vina in jo končali v dobrih 40 dneh, 9. oktobra, s trganjem šipona. V vinogradih družbe je grozdje obiralo 295 obiralcev, od tega 55 zaposlenih in kar 240 sezonskih sodelavcev. Na 650 hektarjih so obrali 3000 ton grozdja, od zasebnikov pa odkupili še dodatnih 2200 ton. Skupaj je bilo tako v ormoško vinsko klet pripeljana 5200 ton grozdja, kar zadošča za pridelavo 4 milijonov litrov vina z letnikom 2013. Na slovenskem trgu podjetje trži vina treh blagovnih znamk: Jeruzalem Ormož, Ljutomerčan in Gomila. Na svetovnem trgu pa vina prodajajo pod blagovno znamko Puklavec & Friends. Primarni trg še vedno ostaja Slovenija, čeprav podjetje dosega že 75 odstotkov izvoza (na podlagi ankete časopisne hiše Delo so se uvrstili med 150 največjih slovenskih izvoznikov v letu 2012). Podjetje izvažajo v 20 držav sveta: Hrvaška, BiH, Črna gora, Srbija, Avstrija, Nemčija, Belgija, Poljska, Češka, Rusija, Anglija, Irska, Danska, Norveška, Finska, Švedska, ZDA, Kanada in Kitajska. ◀

18. tekmovanje godb Slovenije v zabavnem programu za pokal »Vinka Štrucla«

Karolina Putarek

V organizaciji Glasbene šole Ormož, Javnega sklada za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Ormož in Občine Ormož je na Martinovo soboto v Ormožu potekalo 18. tekmovanje godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla.

Ob 10.00 uri so se godbe zbrale pred Grajsko pristavo in skupaj zaigrale tri koračnice. Okrog petstotim godbenikom skupaj so dirigirali Slavko Petek, dirigent Ormoške godbe na pihala; Fredi Simonič, dirigent ptujske godbe, in Jure Prešelj, dirigent godbe iz Svetega Antona pri Kopru.

Tekmovalni del je potem potekal v Martinovem prireditvenem šotoru na Hardeku. Vsaka godba mora po pravilniku pripraviti od 8-do 15-minutni program. Priporočljivo

Foto: Karolina Putarek

je, da vsaka odigra vsaj eno skladbo Vinka Štrucla.

Najprej je svojo priložnost dobil Pihalni orkester Ormož pod vodstvom Slavka Petka, nato pa so se s svojimi programi zvrstile

še: Godba na pihala Sveti Anton (Koper), dirigent Jure Prašelj, KD Pihalni orkester Ptuj, dirigent Fredi Simonič; Prosvetno društvo Središče ob Dravi – Godba na pihala, dirigent Rado Munda; Pihalni orkester Kočevje, dirigent Gorazd Vidič; KD Ivana Kaučiča Ljutomer – pihalni orkester, dirigent Simon Novak; KD Pihalni orkester Izola, dirigent Mirko Orlač; Društvo

Goriški pihalni orkester Nova Gorica, dirigent Sandi Cej; Društvo Mestni pihalni orkester Škofja Loka, dirigent Roman Grabner; KD Pihalni orkester Jesenice Krajnska Gora, dirigent Domen Jeraša, in Pihalni

orkester »Zarja« Šoštanj, dirigent Miran Šumečnik.

Godbe je ocenjevala dvočlanska komisija po mednarodnih kriterijih. Sestavljala sta jo glasbenika, skladatelja in poznavalca Emil Glavnik in Miro Saje. Vseh enajst orkestrov, ki so se udeležili letošnjega, 18. tekmovanja godb Slovenije v zabavnem programu za pokal Vinka Štrucla v Ormožu, je prejelo zlata priznanja, kar pomeni, da so si priigrali vsaj 80 odstotkov vseh možnih točk.

Poleg zlatega priznanja pa sta pokal Vinka Štrucla osvojila: Pihalni orkester Škofja Loka (v kategoriji do 40 članov. Dosegli so 91 odstotkov možnih točk) in Pihalni orkester »Zarja« Šoštanj (v kategoriji nad 40 članov. Dosegli so kar 95 odstotkov točk). ◀

Intervju s prostovoljkama Mladinskega centra Ormož

Intervju s prostovoljkama Mladinskega centra Ormož Danico Job in Aleksandro Bolčevič

Spraševala: Marijana Korotaj, Mladinski center Ormož

Mladinski center Ormož je ponosen na aktivne prostovoljce, ki svojo energijo, znanja in prosti čas kreativno uporabljajo pri snovanju in izvajanju različnih dejavnosti. Ob tej priložnosti se vam vsem zahvaljujem za ves vaš trud, čas in znanja, ki ste jih vložili v naše skupne projekte. Med njimi sta v zadnjem času bili zelo opazni Danica Job in Aleksandra Bolčevič, ki sta pripravili in izpeljali poletni raziskovalni tabor Dobra dela povezujejo in osrečujejo. Otrokom sta pokazali, kako se lahko v naši občini vključijo v prostovoljstvo. V sklopu tabora so obiskali Dom starejših občanov Ormož, Varstveno-delovni center Ormož, Prostovoljno gasilsko društvo Velika Nedelja in male živali v Seneščih na kmetiji Štagar. Otroci so s tem spoznali občutek prostovoljstva in dobili občutek za sočloveka, ki je potreben pomoči. In z njima smo naredile naslednji pogovor.

Kdo sta?

Aleksandra: Sem Aleksandra Bolčevič in bom letos absolventka slovenskega jezika in književnosti. Moja velika strast sta literatura in umetnost.

Ljudje smo zelo različni in jaz zagotovo spadam med tiste, ki morajo ves čas kaj početi, saj se tako počutim živo. Zelo dobro se počutim v družbi, med ljudmi, kjer se vedno kaj dogaja, delijo se različni pogledi, nazor, razmišljanja. Ko sem zvedela za MCO, sem takoj vedela, da je to nekaj zame, saj je to center mladih kreativnih ljudi. Zraven tega, da se naučiš veliko novega, dobiš občutek, da si storil nekaj dobrega za sočloveka. Ta občutek pa je fantastičen.

Danica: Sem na novo diplomirana profesorica sociologije in geografije. Ves čas svojega življenja sem bila aktivna na različnih področjih, saj me predvsem druženje in delanje koristnega za družbo in okolje osrečuje.

Kakšen človek je prostovoljec? Kaj vama pomeni prostovoljstvo?

Aleksandra: Prostovoljec mora biti zagotovo družaben, vesele narave, energičen, priazen in mora gledati na življenje z veliko mera optimizma. Pomembno je, da opravlja svoje delo z veseljem.

Če si želiš biti prostovoljec, če je volja, se vedno najde pot do cilja. Včasih se zgodi, da te ljudje čudno gledajo, če želiš pri njih prostovoljno delati, in ti rečejo, saj nimaš od tega nobene koristi. Danes se žal cenijo le tiste stvari, ki se plačajo z denarjem. Nato si mislim le, ubogi človek. Prostovoljstvo je vzajemni proces, toliko kot si pripravljen dati, toliko dobiš nazaj. Pomembno je, da se zaveš, da ni denar edino plačilno sredstvo za tvoje delo. Res je, da je denar nujno potreben za življenje, ampak denar ti ne omogoča notranje rasti.

Foto: Danica Job, osebni arhiv

Danica: Zagotovo potrebuje neki čut za sočloveka, nekaj volje in časa. Prostovoljstvo mi prinaša nove izkušnje pri delu z otroki, s starejšimi. To delo me notranje bogati, osrečuje in dela boljšega človeka, ki mu je mar za ljudi okrog sebe. Ko vidiš nasmejan obraz otroka ali starejšega, je ves trud poplačan.

Sta izobraženi in aktivni mladi ženski. Kako vidita in doživljata položaj mladih pri nas?

Aleksandra: Položaj mladih v naši občini in v Sloveniji je daleč od dobrega, vendar tudi ni tako katastrofalen. Ko potuješ po drugih državah, vidiš, da pri nas še ni tako hudo. V Sloveniji izobrazba ni več tako cenjena, kar se mi ne zdi nič čudnega, saj doktorat lahko naredi vsak človek, le če ima voljo do sedenja ob knjigah. Zahteve šolstva so

precej padle. Premalo časa je namenjenega praksi. Po končani šoli se pojavi problem z zaposlitvijo. Tu vidim ključni pomen prostovoljstva, saj se lahko v študentskih letih prostovoljno vključuješ v podjetja in organizacije, ki bi lahko bili potencialni kandidati za tvojo kasnejšo zaposlitev. Pomembno je, da se kot prostovoljec izkažeš (če seveda tista podjetja sprejemajo prostovoljce). Stanovanje pa je seveda odvisno od tega, če dobiš službo. O družini mladi (vsaj jaz) ne začnemo razmišljati tako zgodaj, kot so razmišljali naši starši. Pomembna nam je izobrazba, da lahko še malo uživamo. Da se odločiš za družino, pa je spet odvisno od zaposlitve. Torej zaključek: zaposlitev je ključnega pomena za kakovostno življenje. Lokalna družbena situacija med mladimi se mi ne zdi preveč optimistična. Opažam, da se veliko mladih vdaja pesimizmu. Prepričani so, da ne morejo za svojo prihodnost narediti nič. Po medijih vedno znova slišim, kako težko je s službami, vedno in res VEDNO samo nerganje (razlog, da ne gledam TV). In seveda mladi temu podležejo in pesimizem se začne širiti od človeka do človeka. Ne pravim, da je stanje za mladega človeka dobro (daleč od tega), vendar se je vsak posameznik primoran truditi, da iz trenutne situacije naredi najboljše. Tako se mladi v našem okolju delimo na tiste, ki se trudimo, da naredimo najboljše iz trenutnih razmer, in tiste, ki menijo, da ne morejo narediti nič.

Danica: Položaj mladih trenutno zagotovo ni lahek, sama sem ravnokar diplomirala in iščem zaposlitev. Šolanje pri nas je zaenkrat urejeno dobro, ko diplomiraš, pa kaj hitro nastanejo težave, ko iščeš službo, si želiš na svoje... Popolnoma se strinjam z Aleksandro.

Kako razmišljata o prihodnosti?

Aleksandra: Drugo leto bom končala študij in nato se želim redno zaposliti. Službo si iščem že sedaj in vem, da mi bo uspelo. Zavedam se, da ne bo prva služba že takoj idealna, a bo vseeno začetek moje kariere. Daleč naprej v prihodnosti nimam načrtov. Življenje je nepredvidljivo, zato nisem človek načrtov. Vem pa, da bom iz tega, kar mi bo življenje prineslo, skušala narediti

najboljše. Stvari, ki niso načrtovane, znajo biti najboljše.

Danica: Sama se trudim biti optimistična, predvsem pa realistična, kar se tiče moje prihodnosti. Zdaj sem mlada, sem diplomirala, polna energije, želje po delu, osamosvojitvi, po svojem stanovanju, pa se vedno zatakne pri denarju. Pisanje vedno novih ponudb za delo ti hkrati daje upanje, vsak odgovor pa prinese tudi kaj slabe volje. Še vedno pa menim, da kjer je volja, je tudi pot in s pozitivno energijo se da veliko doseči!

Foto: Aleksandra Bolčevič, osebni arhiv

Še kakšen napotek, nasvet mladim?

Aleksandra: Iz stvari, ki vam jih življenje prinese, skušajte narediti najboljše. Žalost in veselje sta spremljevalca vsakega človeka, vendar se trudite, da slednje prevlada. Življenje je vaše, zato si ne dovolite, da drugi upravljajo z njim.

Danica: Uživajte svojo mladost, bodite aktivni, ukvarjajte se s športom, kulturo, prostovoljstvom, potujte... Delajte to, kar vas osrečuje. Bolj pozitivno razmišljaš, več pozitivnih stvari se ti bo zgodilo.

Aleksandra in Danica, hvala za pogovor. Želim vama obilo sreče in uspehov na va-jini življenjski poti in, seveda, da bomo še naprej dobro sodelovali. ◀

Martinovanje 2013

Organizacijski odbor martinovanja

Naši kraji že v prvih dneh novembra doživijo poseben praznični utrip. Kako ne bi, saj enajstega tega meseca obhajamo velik tradicionalni praznik, imenovan martinovo. Martinova-

kjer je potekal turnir špricarjev in mladih vin. Naslov zmagovalca potrošniške komisije in priznanje za najboljšo vino iz Ljutomersko – Ormoških goric je prejelo vino **zvrst Leskovar, Vinogradništva Leskovar**. Naslov zmagovalca strokovne

Zmagovalci ocenjevanja špricarjev in mladih vin

nje je tudi največja prireditev na območju Občine Ormož, ki jo praznujemo ob polni mizi in z veseljem srcem, saj se mošt spremeni v vino.

Postavljanje klopota

Glavni organizator prireditve je **Občina Ormož** v sodelovanju s **Javno razvojno agencijo Občine Ormož in TIC-em Ormož**. Pri izpeljavi vsako leto sodeluje **veliko javnih zavodov in društev**: vsi se po svojih močeh potrudimo, da skupaj pripravimo res pester program.

Prvo dejanje martinovanja se je izvedlo že oktobra v Gostišču Jeruzalem Brenholc,

komisije je dobil še **haložan iz Ptujске kleti**. Komisija pa je naziv za najboljšo mlado vino dodelila **tramincu iz kleti P&F Jeruzalem Ormož**. Zmagovalcem so odličja podelili na Martinov petek v vi-teški dvorani ormoškega gradu.

Petek je bil namenjen tudi izobraževanju dijakov Gimnazije Ormož. V okviru projekta **Vino: nevarnost in priložnost** je potekala delavnica **vino in kulinarika**, kjer so se dijaki seznanjali, katero vino piti h kateri hrani. Tudi obiskovalci so imeli možnost okušati dobrote naših gospodinj in vinogradnikov, saj je bila na ogled tradicionalna razstava »**Pridne roke**«, v Unterhundu pa je potekal Festival vin, kjer smo lahko okusili odlična vina naših vinogradnikov.

V soboto je na dvorišču ormoškega gradu potekala Martinova tržnica, ki so jo popestrili nastopi ljudskih skupin, zai-grale so tudi godbe na pihala. Na hribčku pred Grajsko pristavo pa so naša turistična društva predstavila celoletno delo v vinogradu na šaljiv način, z naslovom

Zabava na preši

Jaz pa v gorice grem. Podžupan **Branko Šumenjak** je nabil sod na pipo, da smo poskusili mlado vino iz kleti P&F Jeruzalem Ormož. Vreme nas je nato pregnalo v Unterhund, kjer smo še prekrstili mošt v vino.

Tudi v Martinovem šotoru na Hardeku je bilo zabavno. V petek je nastopila **Rebeka Dremelj**, v soboto so šotor napolnile **godbe**, zvečer pa je zbrane zabavala skupina **Mambo Kings**.

Foto: Marjan Dovečar

Društvo kmečkih žena je pripravilo ocenjevanje potic

Kulturni program na Martinovi tržnici

Organizatorji in vsi sodelujoči smo se pri izvedbi martinovanja zelo potrudili in pripravili pestro dogajanje. Da se ni vse izšlo po načrtih in je bil obisk slabši pa je v veliki meri krivo vreme. Zavedamo pa se tudi, da je treba celotno dogajanje preseliti nazaj v center Ormoža, kar bomo poskušali v prihodnje realizirati.

Več fotografij na www.martinovanje.si. ◀

Martinova tržnica

Utrinki s srečanja Prlekov železničarjev

Pobudnik druženja Franc Zemljič

Na 10. tradicionalnem srečanju Prlekov železničarjev se je v soboto, 16. novembra, srečalo 19 vestnih Prlekov, ki jih sicer večina trenutno živi povsod po Sloveniji in so se na srečanje pripeljali z vlakom. Nekateri so za pot porabili tudi 5 ur (vključno prestopanje

zaradi sobotnega voznega reda). Ker gre res za pripadnost in ponos pravih Prlekov, jih tudi dolga vožnja ni spravila v slabo voljo. Sledil je tople stisk rok, pokazali so se vedri obrazi in veselje, da se spet vidijo, kakšno rečejo itd.

Prvotna pobuda po druženju Prlekov železničarjev, ki delajo v Ljubljani, je nastala z namenom medsebojnega poznavanja, s ponosom predstavljati in zastopati Prlekijo, prleški jezik, kulturo, jedi, po prleško gučati, razmiti, spomijati se itd. Druženja se odvijajo dvakrat letno, in sicer v soboto po prvem maju in v soboto po Martinovem vikendu, vsakokrat na drugem

mestu, s ciljem obujati spomine.

Tokratno srečanje se je začelo na železniški postaji Osluševci, kjer pod okriljem Janka Korparja in drugih zanesenjakov nastaja »železniška nostalgija«, tako da se zbirajo predmeti z zgodovinsko železniško tematiko in vsebino, kar se ohranja za naslednje rodove. V nadaljevanju je sledil ogled Dominkove domačije. Gre za najstarejšo obnovljeno hišo v Sloveniji, ki je bila zgrajena okrog leta 1700 v panonskem slogu in je razglašena za nepremično kulturno dediščino RS. Ogledali smo si tudi skulpturo

Foto: Franc Zemljič

Foto: Franc Zemljič

oziroma spomenik iz litoželeznih nagrob-nih križev avtorja Franca Tobiasa. Pot nas je vodila še na predstavitev vinogradniškega in kletarskega dela, vključno s pokušino njihovih dobrot.

Veslimo se naslednjega srečanja, ki bo po tradiciji v soboto po prvem maju, za katerega med udeleženci še zbiramo ponudbe za druženje.

Vsako srečanje je svojevrstno doživetje, edinstveno in neponovljivo, vsekakor pa svoj čar doda kulinarčna ponudba naše lepe Prlekije. ◀

Foto: Franc Zemljič

Državne športne igre v Ormožu

Tajnica DU Ormož Danica Majč

12. septembra 2013 so bile v Ormožu izvedene II. športne igre v kegljanju s kroglo na vrvici.

Organizator iger je bilo Društvo upokojencev Ormož. Priprave na ta veliki dogodek so se začele že v mesecu juliju. Sodelovalo je 10 moških in 12 ženskih ekip iz vse Slovenije, kar je skupno 110 tekmovalcev. S sabo so pripeljali tudi 80 navijačev, tako da je bil Ormož ta dan

Slovenija v malem.

Za začetku je godba na pihala zaigrala himno, ki jo je spremljal dvig zastave.

Tekmovalce so pozdravili :gospod Alojz Sok , župan Občine Ormož, gospod Franc Hojnik , predsednik Pokrajinske zveze DU Sp. Podravje, gospod Mirko Novak, predsednik Občinske zveze DU Ormož, gospod Tone Praviček, predstavnik ZDUS Ljubljana, gospod Anton Barle, delegat komisije za šport pri ZDUS, gospod Andrej Pučko, predsednik DU Ormož, gospod Mirko Majč, referent za šport pri DU Ormož.

Predstavili so se tudi folkloristi iz Varstveno-delovnega centra Ormož, ki so s svojim programom od prisotnih poželi velik aplavz .

Simboličen začetek kegljanja s kroglo na vrvici sta opravila župan Občine Ormož in predsednik Pokrajinske zveze DU Sp. Podravje.

Tekmovanje je potekalo 5 metov na polno in 5 metov na čiščenje na eni stezi, kar se je ponovilo po zamenjavi stez.

Po tekmoivanju sta sledili razglasitev rezultatov in podelitev pokalov in kolajn.

V moški konkurenci je prvo mesto osvojila ekipa iz DU Spodnja Polskava, drugo mesto ekipa iz DU Duplek, tretje mesto ekipa iz DU Ponikva pri Žalcu.

V ženski konkurenci je prvo mesto osvojila ekipa iz DU Limbuš-Pekre, drugo mesto ekipa iz DU Marjeta na Dravskem polju, tretje mesto ekipa iz DU Ormož.

Pri posameznikih je prvo mesto je osvojil g. Drago Petrinc iz DU Duplek, drugo mesto g. Marijan Kesan iz DU Spodnja Polskava, tretje mesto Ivan Šutner iz DU Spodnja Polskava.

Pri posameznicah je prvo mesto osvojila ga. Marija Kladnik iz DU Limbuš-Pekre, drugo mesto ga. Nada Ornik iz DU Marjeta na Dravskem. Polju, tretje mesto ga. Jožica Sitar iz DU Marjeta na Dravskem. Polju.

Organizatorji smo se potrudili po svojih najboljših močeh. Tekmovalci in gostje so bili zadovoljni, kar potrjuje tudi zapisnik delegata. Gospod Barle je med drugim zapisal:

»Organizator se je potrudil in pripravil odlično organizirano igro in vzporedno še zabavni del športne dejavnosti. Prisotni smo bili izjemno navdušeni in ni bilo nobenih pripomb. Lahko

izrečem samo pohvalo, ki naj bo za vzgled tudi drugim organizatorjem državnih športnih iger v prihodnje«. Z ozirom na povedano, smo postavili visok prag kakovosti, ki ga bo v prihodnje treba vsaj dosegati, če ne presegati.

Nasvidenje na III. športnih igrah v kegljanju s kroglo na vrvici, mogoče zopet v Ormožu ! ◀

V skladu z Zakonom o medijih objavljamo prikaz nasprotnih dejstev na zahtevo gospoda Vilija Trofenika na članek z naslovom Nov klobuk na prostorih Medobčinske zveze društva upokojencev, ki je bil objavljen v 22. številki Ormoških novic, ki so izšle v mesecu septembru. V skladu z Zakonom o medijih članek ni bil lektoriran.

Nov klobuk na prostorih Medobčinske zveze društva upokojencev

Avtor prispevka Nov klobuk na prostorih Medobčinske zveze društva upokojencev , je v svojih izjavah nedosleden, saj najprej navaja , da je poslovna zgradba na ulici dr. Hrovata 8 last omenjene zveze, istočasno pa trdi , da »ne gre za nobeno privatno lastnino kot je bilo naloženo na seji OS« in pri tem zamlči , da Zakon o društvih v svojem 5. členu jasno opredeljuje , da so društva in posledično iz njih nastale zveze društev pravne osebe zasebnega prava in je tako z zakonom določen tudi status njihove lastnine. Na seji občinskega sveta pa ni šlo za nobeno »naložbo« ampak za resno opozorilo o nedopustnosti financiranja privatne lastnine iz javnih sredstev , konkretno poslovne zgradbe na

FOTO: HOST

kup nepravilnosti oziroma nezakonitosti : dela so bila oddana na podlagi neveljavne ponudbe , pogodba z izvajalcem ne vsebuje zakonsko predpisane protikorupcijske klavzule, del ni nadziral z zakonom predpisani nadzornik ampak kar avtor članka, zahtevke za izplačilo iz občinskega proračuna je bil izstavljen pred podpisom

pogodbe o sofinanciranju, račun za opravljena dela ni bil sestavljen na podlagi obsega dejansko opravljenih del ampak kar na osnovi neveljavnega predračuna in izplačilo celotnih stroškov iz občinskega proračuna v višini 15.000 evrov je bilo izvršeno v krajšem roku kot to predpisujeta zakon in občinski odlok

FOTO: HOST

dr. Hrovata o v Ormožu, ki pretežno služi gostinski dejavnosti in je obremenjena z maksimalno hipoteko.

Poleg dejstva , da za financiranje omenjene obnove iz javnih sredstev ni nobene pravne podlage pa se je akterjem pripetilo še

o proračunu ter v nasprotju s sprejetim re-balansom občinskega proračuna.

Vsekakor preveč za pravno državo ter urejeno družbo in preveč po domače v stilu pesmi Moj klobuk... ◀

V.T.

FOTO: Nina Žnidarič

Kjer se starost sreča z mladostjo...

Nina Žnidarič

Medgeneracijsko srečanje je tisto, ki v ljudeh prebudi zavedanje o minevanju in pomenu pomoči ter sodelovanja. V takih trenutkih preskoči nekaj čudovitega s človeka na človeka in zaiskri odnose.

Ob vsakoletnem srečanju starejših občanov Krajevni skupnosti Velika Nedelja in Podgorci so tako združili moči učenci in učiteljice OŠ Velika Nedelja s podružnico Podgorci ter starejšim popestrili druženje z glasbeno-gledališko predstavo o Mojci

Pokraculji.

Učenci 1. in 4. razreda so pod mentorstvom Ksenje Kostanjevec in Eve Turkl Kosi pripravili gledališki del, za glasbene vloške pa je poskrbela Tea Ivanuša z otroškim pevskim zborom. Srečanje je potekalo v okviru projekta »Z roko v roki«, ki ga vodi Nina Žnidarič.

Druženje je tako zgradilo most, kjer se je srečala mladost s starostjo. Starejši občani so se spomnili mladosti, mladi pa so se zavedali, da ima, tako kot vsako drugo obdobje, tudi zrela doba svoje prednosti. ◀

FOTO: Nina Žnidarič

Starejši občani naših občin, ne prezrite celostne ponudbe nege in oskrbe na domu, ki vam jo nudi Center za starejše občane Ormož

Vodja Pomoči na domu, Nataša Čavič, univ.dipl. soc.del.

Večina ljudi je zelo navezanih na svoje domače okolje, kjer se čutijo sprejete, domače, kjer lahko razpolagajo s svojim časom. V želji, da bi jesen svojega življenja čimdlje in kvalitetnejepreživeli v svojem domačem okolju, vam ponujamo sklop storitev Pomoči na domu. Socialna oskrba na domu zajema **gospodinjstvo pomoč**, tj. prinašanje pripravljenih obrokov, nabavo živil ter pripravo obrokov, pomivanje posode ter čiščenje bivalnih prostorov; **pomoč pri vzdrževanju osebne higiene**, tj. pomoč pri umivanju in skrbi zase, ter **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov**, tj. ohranitev stikov z ljudmi, s katerimi ste povezani. V želji, da bi se približali potrebam uporabnikov na terenu, prisluhnili njihovim željam ter dvignili kvaliteto našega dela, smo storitev razširili tudi na popoldanska dežurstvina delo ob sobotah, nedeljah in praznikih. **Razširili smo tudi ponudbo prehrane (lahko tudi dietne), saj vam tako na vašem domu ob ustrezni oskrbi zagotovimo, ob že utečeni**

dostavi kosil, sedaj tudi dostavo zajtrka in večerje.

V okoliščinah, kjer sta potrebni nega in pomoč na domu, se po navadi znajdemo nenadoma in popolnoma nepripravljeni. Ob tem nas spremljajo še občutki nemoči, strahu in obupa, zato je zelo pomembno, da je pomoč, ki jo potrebujete, pravočasna in strokovna. Na domu vas obiščemo in vam z nasveti pomagamo pri ureditvi bivalnega okolja in vam začasno brezplačno izposodimo medicinskotehnične pripomočke, dokler si ne zagotovite svojih. Točne informacije so pogosto ključnega pomena za rešitev težave. Na podlagi dolgoletnih izkušenj in strokovnega znanja smo ponosni, da lahko posredujemo informacije in znanje, ki jih imamo. **Vrata našega doma so odprta vsakemu, ki se znajde v stiski in potrebuje pomoč, pripravljeni smo mu prisluhniti in mu pomagati.** Včasih je potreben le nasvet, spet drugič konkretni koraki, kam naj se oseba obrne po pomoč, včasih pa je dovolj le poslušati in vzpodbujati posameznika, da je na dobri poti.

Naj sklenem z mislijo hčerke našega uporabnika pomoči na domu, ki jo je izrekla v najinem pogovoru: »Vem, da ne morem

narediti čudeža in vrniti zdravja svojemu očetu, a sedaj mi je lažje, ko sem se pogovorila z vami«. ◀

FOTO: CSO

Zima ... mraz prihaja, poskrbimo za živali!

Društvo proti mučenju živali Celje

Vsaka domača žival si želi svoj dom in svojega dobrega gospodarja. Tudi žival je živo bitje, a na žalost je odnos mnogih lastnikov živali še vedno brezbrizen, krut, malomaren. O tem pričajo številne prijave Društva proti mučenju živali, zato smo člani le-teh dolžni opozarjati, da so kot njihovi skrbniki tudi oni dolžni poskrbeti za njihovo življenje, zdravje, skratka, dobro počutje brez trpljenja. Naj imajo poleg hrane in vode varno in toplo zavetje, saj si to zaslužijo.

Ponovno opozarjamo, da so v tem zimskem času najbolj ogroženi psi čuvaji na podeželju in v urbanem okolju, ki so dan in noč priklenjeni na verigo in čuvajo gospodarske dom in imetje. V nadaljevanju poudarjamo, da je pravilna oskrba psa takšna: pes mora imeti leseno hišico, dobro izolirano, opaženo, njemu primerne velikosti, pravokotne oblike, z nepremočljivo streho ter dvignjeno 5 do 10 cm od tal. Vhodna odprtina naj bo bolj z leve ali desne strani, čeznjo naj pozimi visi debelejša zavesa. Ne pustite psa ležati na cementu ali na vlažnih, blatnih površinah, ker vam bo zbolel. Pred uto mu položite večjo leseno desko brez žeblicev. Psa ni dovoljeno zapreti v prostor brez naravne svetlobe, kjer ne vidi okolice, ali prostor brez zračenja. V teh hladnih dneh so posebno občutljivi mladi, starejši in kratkodlaki psi. Svetujemo vam, naj bodo pozimi v hiši. Še tako utrjen pes čuvaj v hudem mrazu, pri temperaturi minus 10 stopinj celzija, ne sodi v uto, temveč v hlev ali stanovanjsko hišo. To velja tudi za pse, ki bivajo v pesjakih. Zelo pomembno je, da v tem zimskem času pes dobi dovolj kakovostne, tople hrane, z več maščobami ter beljakovinami, in to vsaj dvakrat dnevno. Zlasti mladi psički se hranijo večkrat na dan. Vsak dan

morajo obvezno imeti na voljo čisto pitno vodo, še posebno, če se hranijo z briketi. Če že mora biti pes privezan na verigo, naj bo lahka, dolga najmanj 4 – 5 metrov, ovratnica pa mora biti usnjena in ga ne sme stiskati in drgniti. Nikakor pa ne sme biti zatezna ali bodeča. Pse, mlajše od 8 mesecev, je prepovedno privezovati. Ta, človeku najzvestejša in vdana žival, si želi bližine svojih ljudi, čutiti mora, da je član družine. Osamljen pes trpi, počuti se zavrnjenega in postane plašen, nezaupljiv ali celo napadalen. Namenite mu pozornost, vsaj dvakrat ali trikrat ga peljite na sprehod, kajti pes potrebuje veliko gibanja. Igrajte se z njim, le tako bo imel občutek, da je zaželen.

Slika je simbolna

Žalostno in zaskrbljujoče je, da je zaradi brezvestnih, brezčutnih ljudi v mestih in na podeželju veliko zavrženih mačk, pa tudi psov. Te živali bodo lačne, žejne, premražene vso zimo dan in noč prepuščene vremenskim nepravilnostim, brez toplega zavetja. Da bi se izognili nadpovprečnemu prirastku, posrbimo za sterilizacijo samičk ali kastracijo samcev. S tem bomo preprečili vedno večje število zavrženih, trpečih sirot. V primeru, da žival zbolí, je obvezna veterinarska pomoč. Poskrbimo tudi za ptice, ki si v zimskem času težko najdejo hrano. In ne nazadnje, imamo zakon o zaščiti živali, ki navaja, da je za vse tiste, ki jim je malo mar, če žival trpi, zagrožena ustrezna kazen. ◀

Aktivistom Območnega združenja Rdečega križa Ormož podelili priznanja

Karolina Putarek

Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Ormož, je oktobra pripravilo slovesnost, na kateri so podelili priznanja zaslužnim aktivistom v Območnem združenju Rdečega križa (OZRK) Ormož. Priznanja podeljujejo za uspešno delo, dosežene uspehe in zasluge pri uresničevanju programov RKS, ki se podeljujejo posamezniku in organizacijam.

Priznanja sta podelili predsednica OZRK Ormož Milena Zorčič in sekretarka Boža Antolič.

Za dolgoletno aktivno sodelovanje v Krajevni organizaciji Rdečega križa (KORK) Velika Nedelja so nagrade prejeli: **Marija Rajh, Danica Plohl in Stanko Ozmec.** Za dolgoletno aktivno delo v KO RK Podgorci pa prejmeta nagrado **Alenka Gašparič in Franc Mar.**

Zahvalno listino so prejeli naslednji

prostovoljci, delujoči po krajevnih odborih: **Matilda Kukovec, Daniela Horvat, Ana Ratek, Pavla Zidarič, Ana Jaušovec, Justina Kirič, Rozalija Korpar, Marjeta Korpar, Amalija Kosi, Marija Lazar, Marija Kandrič, Janez Borko, Vesna Žerjav, Gloria Mlinarič, Cilka Špindler, Marjan Škvorc in dr. Aleš Friedl.**

V Območnem združenju Rdečega križa Ormož deluje 10 krajevnih organizacij, v katerih delujejo prostovoljci, ki ostajajo anonimni za širšo javnost; to so tisti, ki so vedno pripravljeni pomagati s svojo voljo, znanjem in podariti čas drugemu. Med temi sta **Vinko Belšak in Herman Prejac**, ki sta prejela posebno priznanje. Uvodoma so si zbrani v Beli dvorani grajske pristave ogledali igrice KRIŽEM KAPICA, ki so jo odigrali učenci OŠ Miklavž pri Ormožu.

Čestitke vsem dobitnikom priznanj. ◀

Foto: Karolina Putarek

Dobitniki priznanj

Punčke iz cunj

Helena Tomažič, Marija Krajnc

Otroške igrače in igranje so nekaj najlepšega in najstarejšega na svetu. Igra je v kurikulumu za vrtce zapisana kot dejavnost, ki se izvaja zaradi nje same, spreminja odnos do realnosti, je notranje motivirana, svobodna, odprta ter za otroke prijetna. V obdobjih človeške zgodovine otroci niso premgli cel kup igrač. Igrali so se z doma narejenimi igračkami in s predmeti iz narave. Sodobnemu otroku je to težko dojemljivo, saj je igrač danes mnogo preveč.

Ob Tednu otroka smo se strokovne delavke Vrtca Velika Nedelja odločile, da skupaj z otroki izdelamo punčke iz cunj. Otroci so pokazali veliko navdušenje nad igračo, že med potekom izdelave le-te. Nestrpno so pričakovali končni izdelek, s pomočjo katerega se je nato razvila raznolika in bogata igra v prostoru in na prostem. V skupini Prijatelji so se otrokom punčke tako

FOTO: Marija Krajnc

priljubile, da z njimi celo legajo k počitku. Iz izkušenj nedvoumno sklepamo, da ni važna cena igrače, ne dejstvo, od kod le-ta prihaja, pač pa je pomemben čustven odnos do igrače, kako je bila otrokom igrača predstavljena, ter pričakovanja in želje otrok, povezane z igračo. Menimo, da je v našem primeru bilo odločilnega pomena sodelovanje otrok pri oblikovanju in izdelavi igrače. ◀

»Tek podnebne solidarnosti«

Nataša Grabovac, dipl. vzg.

Vrtcu Ormož smo 7.10.2013 izvedli jesenski kros za Mali sonček, tokrat s pridihom solidarnostne note. Jesenski kros se je imenoval »Tek podnebne solidarnosti« in je mednarodni projekt Slovenske karitas. Glavni namen teka je solidarnost do ljudi v revnejših državah, predvsem v Afriki, ki jih posledice podnebnih sprememb najbolj prizadenejo. Pred izvedbo teka smo si ogledali dokumentarni film o dečku Nangiru iz Kenije, ki pripoveduje svojo življenjsko zgodbo. Z otroki smo se pogovarjali, kako bi lahko oni pomagali in kaj bodo v svojem življenju spremenili za reševanje te problematike: Nesli bi jim hrano (Jure). Hrano bi poslali z letalom. (Jaka). Vodo bi jim poslali z balonom (Benjamin). Tvojega moža (vzgojiteljčinega) bi poklicali, da pride s kombijem in bi nas peljal v Afriko (Marina). Naredili bi jim neko cev, da bi jim pritekla voda in bi lahko pili (Lan). Vse potrebno bi peljali do пристanišča, naložili na ladjo in spet z avtom naprej (Jaka). Šli bi s trajektom (Maj). Reciklirali bomo papir in ne bomo sekali dreves (Jaka). Zbirali bomo odpadni papir (Jaka). Varčevali bomo z vodo, ko si umivamo zobe (Jaka). Varčevali bomo z elektriko

(Jaka). Ugašali bomo luči (Mija). Spoštovali bomo hrano (Jure).

FOTO: Nataša Grabovac

167 otrok (iz vseh skupin) in 20 vzgojiteljic je skupaj preteklo 57,2 km. S pretečenimi kilometri smo pomagali graditi tretji krog solidarnosti okoli planeta Zemlje. V letih 2011 – 2013 je za solidarnost uspelo preteči že kar 118 602 km, kar je skoraj tri kroge. Skupaj pa je treba preteči 120 225 km. Poseben pa ni bil samo tek oz. njegov namen, temveč tudi medalje, ki so jih prejeli vsi udeleženci po končanem teku. Izdelane so bile iz odpadnega blaga in drugih odpadnih materialov. Naj se vidi, da s spremembami mislimo resno!

V projektu bomo sodelovali tudi spomlad, ko bomo s pretečenimi kilometri pomagali pri gradnji četrtega kroga solidarnosti. O tem pa več spomladi. ◀

Trgatev v Vrtcu Podgorci

Majda Ozmec, vzgojiteljica

Vrtcu Podgorci že vrsto let vzgajamo VINSKO TRTO NA BRAJDI in sicer s pomočjo dedkov, ki nam vsako pomlad pomagajo pri obrezovanju trte. Ko je trta obrezana in na tleh ostanejo odpadne veje, le-te poberejo in zvežemo v šope ali rozge ter jih s pomočjo hišnika Boža odpeljemo na smetišče v Ormož. Ko je trta obrezana, počakamo do jeseni, med tem pa opazujemo, kako trta zeleni in kako na njej rasejo grozdi, ki spreminjajo barvo iz zelene v vijolično. Ko opazimo, da je grozdje vijolično in naokus sladko, pride čas trgatve, ki smo jo po navadi opravili s pomočjo vzgojiteljic Vrtca

Foto: Danica Fras

JUJUHUUH, trgatev je tu...

Foto: Danica Fras

S popolno opremo na trgatev...

Foto: Danica Fras

Podgorci. Grozdje smo običajno stisnili na STISKALNICI vzgojiteljice Majde. Iz stisnjenega soka – MOŠTA – smo naredili naravni grozdni sok, ki smo ga pili ob posebnih priložnostih. Toda letos smo se odločili drugače, grozdje smo podarili TD Sodinci. Naša trgatev se je odvijala 24. 9.

2013, ko smo se skupaj z otroki vrtca Podgorci zbrali na igrišču in tam pričakali predstavnike TD Sodinci, ki so na trgatev prinesli BRENTA, LESENE PUTE in KAD ZA GROZDJE. Gostje so se nam predstavili po imenih, Hinko, gospoda Jože in Mirko, in nam predstavili trgatev nekoč in danes. Predstavili so še orodje za trgatev, seveda so imeli otroci vse za

počitek, a delo še ni bilo čisto končano, saj je na brajdah ostalo še grozdje, ki ga je bilo treba potrgati, del pa pustiti za nas. To so opravili gostje iz TD Sodinci in nam obljubili, da nam bodo pripeljali sveže iztisnjen grozdni sok. Tako smo se poslovili do naslednjega leta. ◀

Foto: Danica Fras

FOTO: Nataša Grabovac

Aktivnosti Združenja pridelovalcev sladkorne pese Slovenije

Karolina Putarek

Po odločitvi Bruslja, da se bodo kvote za sladkor ukinile 30. septembra 2017 ima Združenje pridelovalcev sladkorne pese Slovenije polne roke dela, saj se je treba po mnenju združenja posvetiti novim nalogam, predvsem izgradnji nove tovarne in obuditvi pridelave sladkorne pese.

»Prav za ukinitve kvot za sladkor smo si močno prizadevali v Združenju v dveh letih intenzivnega delovanja, potem ko smo se po petih letih znova aktivirali«, je dejal predsednik ZPSPS Miroslav Kosi na tiskovni konferenci, ki je potekala julija letos v Ormožu. Ukinitve kvot za sladkor pomeni namreč legitimno pravico, da bodo lahko slovenski kmetje na svojih njivah vnovič sejali »kraljico polj« ter jo tudi predelovali v sladkor. Tovarna sladkorja Ormož je bila zaustavljena zaradi preureditve trga za sladkor leta 2006, ko so omogočili kvote večjim državam, in s tem zmanjšali napredek malih držav in kmetov. Unija je v tem času prepoznala slabe stranske učinke takratne odločitve, zato so se evropski kmetijski ministri dogovorili, da bodo ukinili kvote na pridelavo sladkorne pese in sladkorja.

Foto: Karolina Putarek

Predsednik ZPSPS Mirko Kosi in župan Alojz Sok na tiskovni konferenci

Od oktobra 2017 bo pridelava spet prosta, zopet bolj prepuščena evropskim kmetom in njihovi ekonomski logiki. Prej temu ni bilo tako, saj so proizvodnjo določali administrativno – Evropska komisija je lahko začasno dodeljevala kvote za proizvodnjo in uvoz sladkorja. Slovenije ni med državami proizvajalkami od uvedbe kvot za pridelavo sladkorja leta 2006. V zameno za opustitev proizvodnje je država dobila kar 38 milijonov evrov odškodnine. Po novem dogovoru je Sloveniji tako uspelo, da smo v skupini šestih držav, ki jim bo ukinitve kvot omogočila obuditev proizvodnje sladkorja. Kljub temu državo čaka kar nekaj ovir. Trg sladkorja velja za precej tekmovalno industrijo, zato bomo najbrž težko pridobili vsa dovoljenja brez težav.

V Združenju so upravičeno zadovoljni z omenjenimi dejstvi na ravni EU. »Prestopitev prve stopnice za vnovično pridelavo sladkorja v Sloveniji je za nami,« je na tiskovni konferenci Združenja v začetku julija poudaril predsednik Miroslav Kosi in dodal, da se je ob točno določenem časovnem roku zdaj treba posvetiti novim nalogam: nakupu zemljišča za potencialno tovarno in zanjo izbrati najugodnejšega strateškega vlagatelja. Edina prava lokacija, menijo v Združenju, je že obstoječa v Ormožu. Z lastniki zemljišča – Nizozemci, ki so tovarno tudi zaprli, so že stekli obetavni uvodni razgovori. Okvirna cena za zemljišče naj bi bila nekaj več kot pet milijonov evrov. Ker razgradnja tovarne zaradi nekaterih zapletov še ni povsem končana, upajo, da bodo razgovori v zvezi

z lokacijo mogoči že jeseni. Predsednik Miroslav Kosi je zagotovil, da se kar nekaj investitorjev zanima za vlaganje v prihodnjo tovarno. Prihajajo iz Evrope, Bližnjega vzhoda in tudi »čez lužo«. »Za dosego končnega cilja – proizvodnje sladkorja v Sloveniji, imamo štiri leta. Je to veliko ali malo? Glede na okoliščine, je to malo časa,« je še poudaril Kosi.

Tudi župan Alojz Sok, ki Združenju ves čas stoji ob strani, je obljubil vso podporo tudi v prihodnje. Ocenjuje, da je stara lokacija za novo tovarno najprimernejša. Tako glede geografske umeščenosti v zvezi s pridelavo surovin, zgrajeno infrastrukturo in tudi glede dinamike sprejetih prostorsko-reditvenih razmer. »Če bi obstoječo izgubili, druge v tako kratkem času ni. Postopki za sprejem občinskih prostorskih načrtov za morebitno drugo lokacijo trajajo vsaj šest let. Država bi si z ustreznim odlokom morala za nekdanjo tovarniško zemljišče zagotoviti predkupno pravico.« Župan Alojz Sok tako pričakuje absolutno podporo države in dodaja: »Upam, da bo država ta projekt prepoznala kot razvojno pomemben in ga bo vključila v programe prihodnjega proračunskega obdobja, in sicer v okviru regionalne in kohezijske politike.

Moj poziv ministru Židanu je bil jasno izražen. Predlagal sem mu namreč, naj država kar se da hitro razmisli o primerni lokaciji za vzpostavitev proizvodnje.«

Na koncu je župan še priznal, da občina sredstev, s katerimi bi pomagala pri odkupu lokacije seveda nima. Sredstva za nakup bi prispevala država oziroma poskušala s svojimi mehanizmi pomagati ponovni vzpostavitvi proizvodnje slad-

korja. V zvezi z novo investicijo je predsednik Miroslav Kosi še povedal, da novi cilji za obuditev pridelave sladkorja v Sloveniji zahtevajo tudi novo organizacijo. Združenje namreč teh nalog niti pravno niti fizično ne bo zmoglo, zato bi bilo treba formirati konzorcij za izgradnjo tovarne. Pri tem bo znova potrebna pomoč države, predvsem ministrstva za kmetijstvo in okolje in ministrstva za gospodarstvo, pa tudi preostalih relevantnih akterjev. Pomembnost in priložnost, ki jo za kmetijstvo predstavljata proizvodnja sladkorja, je izjemna. Podatki iz Evrope kažejo, da je na hektarju, zasejanem s sladkorno peso, možno doseči skoraj štirikrat večje pokritje kot na hektarju koruze. Po v začetku letošnjega leta objavljeni posebni študiji o upravičenosti ponovne pridelave sladkorja v Sloveniji, ki jo je izdelala mariborska fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede,

je eden od njenih avtorjev, dr. Črtomir Rozman, povedal, da bi bila okvirna vrednost sladkorne tovarne na stari lokaciji 136 milijonov evrov. Če bi na tej lokaciji izvajali tudi proizvodnjo bioetanola, pa bi bilo potrebnih 160 milijonov. Za tovarno z letno zmogljivostjo 100 tisoč ton sladkorja, kar pomeni nekaj manj več kot 80 odstotkov sladkorja, ki ga porabimo v Sloveniji, bi ob 16-odstotni sladkorni stopnji v pesi potrebovali približno 13 tisoč hektarjev. Ker so naši kmetje v zgodovini delovanja nekdanje ormoške tovarne že pridelovali surovino na 10 tisoč hektarjih, bi surovine doma lahko bilo skoraj dovolj, je na tiskovni konferenci povedal tajnik Združenja mag. Vlado Hunjadi. Če pa je doma vseeno ne bi bilo dovolj, pa bodo k sodelovanju pritegnili tudi kmete z bližnje Hrvaške, Madžarske in tudi iz Avstrije.

»Z ukinitvijo kvot za sladkor njegova pridelava v EU zagotovo ne bo tako donosna kot zdaj«, je povedal dr. Črtomir Rozman in dodal, da pričakuje padec cen sladkorja od pet do osem odstotkov, da je to še daleč od praga rentabilnosti potencialne slovenske tovarne.« Iz študije je namreč razvidno, da se v zadnjih letih cena sladkorja na evropskem trgu giblje v povprečju okoli 740 €/t, mejna cena, ki jo pri uporabljeni diskontni stopnji še prenese investicija v slovensko tovarno, pa znaša med 562 in 593 €/t. Če bi obveljale trenutne cene sladkorja (740 €/t), naj bi se načrtovana investicija pokrila že v šestih do sedmih letih. Amortizacijska doba tovarne je sicer računana na 20 let.

Med mnogimi nadaljnjimi aktivnostmi Združenja pridelovalcev sladkorne pese Slovenije pa je bil tudi posvet v državnem svetu. V parlament so se člani združenja odpravili v novembru. Poleg državnih svetnikov, med katerimi je bil tudi državni in občinski svetnik in ormoški podžupan Branko Šumenjak, in članov Združenja, med katerimi sta bila upokojena zakonca dr. Terezija Štefančič in mag. Vinko Štefančič, nekdanja prva človeka TSO, so se posveta udeležili tudi predstavniki ministrstva za kmetijstvo in okolje, župan Občine Ormož Alojz Sok, župan Občine Središče ob Dravi Jurij Borko, svetnik v občinskem svetu Ormož mag. Boštjan Štefančič, predsednik sindikata kmetov Roman Žveglič, dekan mariborske fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede prof. dr. Mario Lešnik in prof. dr. Črtomir Rozman. Posvet je vodil državni svetnik prof. dr. Janvit Golob. Predsednik Združenja Mirko Kosi je najprej predstavil pomen sladkorne pese v preteklosti, potem je Slavko Trstenjak predstavil dohodkovni pomen pese za gospodarstvo; dekan mariborske fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede prof. dr. Mario Lešnik je predstavil gospodarski vidik poljščine, prof. dr. Črtomir Rozman, tudi iz

FKBSV, pa študijo izvedljivosti. Sledila je razprava, v kateri je bilo veliko povedanega v prid ponovni oživitvi sladkorne industrije v Sloveniji, nekoliko manj optimistična je bila le izjava vršilke dolžnosti generalne direktorice direktorata za kmetijske trge na ministrstvu za kmetijstvo Tadeje Kvas Majer, ki je povedala, da na ministrstvu seveda podpirajo takšne posvete, ko je možno predstaviti dejstva in izmenjati mnenja, vendar je treba predvideti možnost občutnega padca cen sladkorju po letu 2017, izgradnja tovarne pa pomeni velike investicijske stroške, kar mora vedeti investor sam, saj to ni v pristojnosti ministrstva. Kvas Majerjeva je še dodala, da pa je ministrstvo v resoluciji Zagotovimo si hrano za jutri v svoje strateške projekte za naslednje srednjeročno finančno obdobje uvrstilo tudi sladkorno peso.

Zbrani na posvetu v dvorani Državnega sveta

Sklepne misli pa so bile, da naj Združenje med petimi potencialnimi investitorji (s katerimi že potekajo dogovori) izbere najugodnejšega, da naj vlada RS čim prej konča postopek likvidacije in po svojih možnostih pomaga pri nakupu zemljišča, kjer je v Ormožu že bila tovarna sladkorja.

Ker torej sprememba skupne kmetijske politike v EU na področju ureditve trga s sladkorjem odpira možnost za ponovno vzpostavitev pridelave in predelave sladkorne pese, sta Združenje pridelovalcev sladkorne pese Slovenije in Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru (FKBV) 18. novembra podpisali SPORAZUM o sodelovanju. FKBBV vidi svojo vlogo v slovenskem in mednarodnem prostoru tudi v pomenu povezovanja z industrijo in s prenosom znanja v prakso. S podpisom sporazuma pa FKBBV in ZPSPS nadgrajujeta dosedanje odlično sodelovanje, ki bo potekalo pri skupnih projektih ter z vključevanjem študentov v delo ZPSPS preko diplomskih in magistrskih nalog. Podpis je le nadaljevanje že začete sodelovanja, in sicer na področju strokovnoraziskovalnega dela in izobraževanja na izjemno zahtevnem področju ponovne vzpostavitve sladkorne industrije v Sloveniji ter predstavlja primer dobre prakse sodelovanja med visokošolsko institucijo in gospodarstvom. ◀

Dobrodelni koncert v Ivanjkovcih

mag. Tanja Vaupotič

V petek, 22. novembra, je v organizaciji Društva prijateljev mladine Ivanjkovci potekal tradicionalni dobrodelni koncert, tokrat že 18. po vrsti. Tudi letos so organizatorju pri izvedbi dobrodelne prireditve priskočili na pomoč številni sponzorji in posamezniki. Vabilu DPM so se tako odzvali ansambli, skupine in posamezniki iz domačega kraja kot tudi iz bližnje okolice. Kot gostja večera je nastopila

pevka Claudia. Obenem je ta dobrodelni koncert za mlajše ansamble tudi lepa priložnost, da se predstavijo občinstvu. Prireditve je povezovala Natalija Fajfar, nastopajoči pa so poskrbeli za bogat program. Na odru so se tako zvrstili Monika Petek s harmoniko, Tamburaška skupina KUD Simon Gregorčič iz Velike Nedelje, Pika Poka z Macleki, Trio Zlati dečki in Trio Prlekija, ansambli Vitica s pevci, Katrca, Žargon in Dravinja in pevka

Claudia. Domačini pa so poskrbeli za dobro voljo in smeh s humoristično točko. Društvo prijateljev mladine bo zbrana finančna sredstva namenilo za pomoč socialno šibkejšim družinam pri kritju stroškov za obšolske dejavnosti in za novoletno obdaritev otrok. Vsem nastopajočim, sponzorjem in donatorjem ter obiskovalcem koncerta se iskreno zahvaljujejo za podporo pri organizaciji prireditve. ◀

Z ROKO V ROKI – PROJEKT, KI POVEZUJE

Vodje projekta Z roko v roki

Sole v Občini Ormož so spletle mrežo pod imenom **Z roko v roki**, z namenom širiti pozitivne odnose, čut za sočloveka in pomoč med učenci. Pomemben del mreže je tudi povezovanje šol med seboj in z lokalno skupnostjo. V mreži šol sodelujejo OŠ Velika Nedelja (šola koordinatorica; Nina Žnidarič), OŠ Miklavž pri Ormožu (Petra Lah), Gimnazija Ormož (Lenka Keček Vauptič) in OŠ Ormož (Alenka Šalamon). Rdeča nit projekta je spodbujanje prostovoljstva med mladimi in spodbujanje k večji pripadnosti domačemu kraju. Projekt Z roko v roki je financiran v okviru

Z ROKO V ROKI

sredstev evropskega socialnega sklada in s sofinanciranjem Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Namen projekta je dvig socialnega in kulturnega kapitala v lokalnih skupnostih za razvoj enakih možnosti in spodbujanje socialne vključenosti. Dejavnosti, ki se izvajajo na šolah v okviru projekta, so ob že navedenih vodilnih področjih vezane tudi na poklicno orientacijo, dejavnosti za dvig bralne kulture, izobraževalno-ustvarjalne delavnice in prireditve. Na posameznih šolah potekajo

nekatero dejavnosti ločeno, vendar z istimi cilji, mnoge pa so tudi skupne. Vse šole si tako prizadevajo spodbuditi bralno kulturo s knjižnim nahrbtnikom, pripravljajo pravljčne urice v šolskih knjižnicah ter sodelujejo pri humanitarnih akcijah, novačenju prostovoljcev in tutorjev. Prva skupno izvedena dejavnost, ki so se je udeležili učenci in dijaki vseh štirih šol, je bila fotografska delavnica, ki jo je vodil g. Ciril Ambrož, in je potekala v Gimnaziji Ormož.

Eno od področij projekta Z roko v roki je krepitev prostovoljstva. V ta namen so v OŠ Velika Nedelja učenci-prostovoljci nastopili v vlogi učiteljev in starejših, člane društva upokoencev Velika Nedelja, učili osnov računalništva. Učenci so skušali najti pot med seboj in starejšimi, zato so se sami učili starih, že pozabljenih rokodelskih obrti. Na šoli so potekale tudi počitniške ustvarjalne delavnice in predstavitev programov srednjih šol skozi oči dijakov, bivših osnovnošolcev.

V OŠ Miklavž pri Ormožu so začeli z izvajanjem humanitarne akcije. Zbirali so oblečila, igrače in knjige za socialno ogrožene otroke. V povezavi z vrtcem in s podaljšanim bivanjem ustvarjajo na zelo dobro obiskanih kreativnih delavnicah s starši in starimi starši; preizkušali pa so se že v nekaterih opravilih, kot so peka peciva, trganje jabolok, grozdja ter pravem »prešanju« na šolskem dvorišču.

Ormoški gimnazijci so štiri dni gostili dijakke Gimnazije Vič iz Ljubljane, dijaki prostovoljci so starejše občane učili osnov dela z računalnikom (čakajo jih še štiri delavnice v novembru, januarju, februarju in marcu) in organizirali pravljčno-ustvarjalne delavnice za otroke – prve štiri bodo izpeljali v sodelovanju z MCO, torej sočasno s predavanji Pravljčnega starševstva. V

tednu medgeneracijskega učenja bodo dijaki sodelovali z varovanci Centra starejših občanov in s pacienti Psihiatrične bolnišnice Ormož.

V OŠ Ormož je zelo dobro zaživelo tutorstvo, ki je bilo vzpostavljeno med učenci osmošolci in prvošolci, ki so tako dobili »starejše brate in sestre«, da skrbijo zanje. Tako so z njimi tekli na jesenskem krosu, jim pomagali ustvarjati izdelke za praznični bazar in se vključili v njihove dejavnosti na naravoslovnem dnevu. Spletajo se nova prijateljstva, osmošolci pa dobivajo novo

opisanimi dejavnostmi, hkrati pa jim dodali še nekaj novih – dijaki tako že zbirajo gradivo za slovar vinogradniških besed, ki ga bodo pri pouku informatike oblikovali kot interaktivne spletne strani. V decembru načrtujejo številne praznično obarvane aktivnosti, katerih namen je polepšati in doživeti čar prazničnega vzdušja vseh, ki nas obdajajo. V šolah bomo pekli piškote, obiskale starejše občane v CSO, 7. decembra pripravili božični bazar s kulturnim programom v trgovskem centru Holermous ter seveda ustvarjali in se pri tem zabavali.

Foto: Lenka Keček Vauptič

vlogo in odgovornost.

Prostovoljci iz ormoške šole pa veliko sodelujejo s centrom za starejše občane, z oskrbovanci se družijo ob branju, igranju družabnih iger, petju ... Kmalu bodo izvedli skupno peko prazničnih piškotov in oskrbovance presenetili s svojimi izdelanimi prazničnimi voščilnicami.

V prihodnje bodo nadaljevali z vsemi

Če smo po navadi v lokalnih skupnostih in v občini razdruženi glede mnenj, pričakovanj ali aktivnosti, to za ta projekt ne drži. Vsi učitelji na vseh šolah, in ne samo vodje projekta, se trudijo za skupne cilje in spodbujajo vrednote sodelovanja, sočutja, pomoči. Zato ni pretirano, če rečemo, da je projekt Z roko v roki – projekt, ki povezuje. ◀

V Knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož uspešno končali s prvo sezono Pikine bralne značke

Nina Šulek

Pikina bralna značka je bralni projekt, ki so ga v šolskem letu 2011/2012 prvič izvajali v Velenju v okviru Evropske prestolnice kulture (EPK). Podelitev nagrad so združili s Pikinim festivalom, ki je bil letos že 24. po vrsti. V minulem šolskem letu so se v okviru EPK projektu priključile še knjižnice nekaterih drugih mest: Maribor, Slovenj Gradec, Novo Mesto, Murska Sobota, Ptuj in tudi Ormož.

Foto: Knjižnica Ormož

Pikina bralna značka je namenjena otrokom 1. in 2. triade osnovnih šol, sodelovali pa so lahko tudi predšolski otroci. Pogoj za sodelovanje je bil, da so otroci

oziroma njihovi starši prebrali vsaj 4 knjige s seznama in opisali ali ilustrirali vsebino knjige. Sodelujoči so prejeli Pikine beležke in bralne seznime.

Za spodbudo k sodelovanju v projektu smo decembra 2012 gostili pisatelja Primoža Suhodolčana. V ormoški knjižnici je beležke prejelo 34 otrok, izpolnjenih smo dobili 25, od tega 11 iz Slovenije, 1 iz Avstrije in 13 s Hrvaške. Sklepna prireditev je potekala 15. oktobra na grajskem dvorišču, kjer sta naše druženje popestrila Pika in žongler Matjaž Kecek. Prav tako smo obiskali osnovnošolce na Hrvaškem, kjer smo jim 22. oktobra z našo Piko čestitali za osvojeno bralno značko.

V letošnjem šolskem letu bomo bralni projekt nadaljevali. Vsi, ki imajo še kaj prostora v starih bralnih beležkah, lahko rišejo in pišejo kar vanje. Kdor je izpolnil vse strani, bo dobil novo. Sezname so že v tisku, v kratkem bodo vsi naslovi s seznama že razstavljeni v knjižnici. Starši in učenci, vabljeni k branju kvalitetnih slikanic z bralnega seznama. ◀

Bralna značka 2013

Nada Novak

*Angel jeseni ima polne bisage
dobrot za svoje ljube in drage.
A najlepše, kar dela angel jeseni,
je, da prve črke v vnemi in tremi
v šolo pospremi.*

(Tone Pavček)

To je del pesmice Jesenski angel, ki smo jo brali člani skupine JUNAKI.

JUNAKI smo bralna skupina v Centru starejših občanov Ormož. Že tretje leto tekmujejo za bralno značko, ki jo vsako leto organizira knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož.

Voditeljice, ki vodimo JUNAKE, smo vsak torek v tednu brale našim članom. Varovanci radi prihajajo na srečanja, zavzeto poslušajo in sodelujejo pri analizi prebranih zgodb in pesmi.

Knjiga pesmi Angeli Toneta Pavčka nam je bila najbolj všeč. Prav uživali smo pri prebiranju vsake pesmi. Prebrali smo še Prežihove Solzice, Jutte Bauer Dedkov angel, H. K. Andersena Drevo pravljic, Nobelove nagradenke za književnost Alice Munro Preveč sreče, zgodbe in knjigo Rada Kukovca Kratke zgodbe iz moje mladosti.

Zgodbe so se nas dotaknile. Tudi sami smo si pripovedovali podobne dogodke iz svojega otroštva. S člani skupine smo se veliko pogovarjali o rojaku Radu Kukovcu, o njegovem bogatem vrtu v Ormožu. Na vrtu je imel zasajenih mnogo različnih listopadnih in zimzelenih dreves. Med njimi je bilo tudi nekaj redkih eksot. Ponosni, zadovoljni in veseli smo ob osvojitvi BRALNE ZNAČKE. Vsaka »zmaga« v naših letih nam veliko pomeni.

Foto: CSO

In sedaj naj se še predstavimo. JUNAKI smo: Angela, Terezija, Nada, Danica, Julka, Ivan, Marija, Milica, Oto, Matilda in voditeljice: Tatjana, Željka, Branka, Nada.

Torek je naš dan. Tudi v prihodnje se bomo še družili, še brali, si pripovedovali dogodke iz življenja pred prihodom v CSO. Tako nam bodo dnevi, ob vsej skrbi zaposlenih v domu, krajši in prijetnejši. ◀

Koledar prireditev v Ormožu in okolici

DECEMBER 2013

Nedelja, 15. 12. 2013,

med 9.00 in 10.00, Vaški dom na Grabah

Ogled razstave adventnih venčkov

INFO: Turistično društvo Središče ob Dravi, 031 899 007

Med 9.30 in 11.30, Košarkina hiša na Kogu,

ogled razstave adventnih venčkov v Košarkini hiši na Kogu.

INFO: Društvo Antonovanje na Kogu, www.antonovanje.si, 041 474 936

Torek, 17. 12. 2013,

ob 17.00, jedilnica OŠ Ivanjkovci

Varnost na spletu-kako kontroliramo svojega otroka, predava Radovan Krajnc.

INFO: OŠ Ivanjkovci, www.os-ivanjkovci.si

Sreda, 18. 12. 2013,

ob 16.00, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož.

Pravljčna ura

INFO: Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, 02 741 55 84, knjiznicaorm@orm.sik.si

Četrtek, 19. 12. 2013

ob 17.00, prostori MCO v ormoškem gradu

Miro Mele - Aromaterapija - predavanje

INFO: Mladinski center Ormož, www.mco.si, 02 7194 141, 040 345 281, mcormoz@siol.net

Ob 18.00 uri, v beli dvorani Grajske pristave Ormož

koncert učencev Glasbene šole Ormož

INFO: Glasbena šola Ormož, 041 677 440, www.gsormoz.si

Ob 19.00, Pub Akcija, Središče ob Dravi

Robert Titan Felix: Kri na dlaneh – bralni večer

INFO: KUD Prasila

Sobota, 21. 12. 2013,

ob 18.00 uri, v beli dvorani Grajske pristave Ormož

Božični koncert Harmonikarskega orkestra Glasbene šole Ormož

INFO: Glasbena šola Ormož, 041 677 440, www.gsormoz.si

Nedelja, 22. 12. 2013,

med 9.00 in 10.00, Vaški dom na Grabah

Ogled razstave adventnih venčkov

INFO: Turistično društvo Središče ob Dravi, 031 899 007

Med 9.30 in 11.30, Košarkina hiša na Kogu

Ogled razstave adventnih venčkov v Košarkini hiši na Kogu

INFO: Društvo Antonovanje na Kogu, www.antonovanje.si, 041 474 936

Ponedeljek, 23. 12. 2013,

ob 18.00, bela dvorana Grajske pristave Ormož

Svečanost ob državnem prazniku – dnevu samostojnosti in enotnosti

Koncert Pevskega zbora BEE GEESUS in vokalne skupine 4GIVEN

INFO: Občina Ormož, 02 740 53 11, www.ormoz.si

Sobota, 28. 12. 2013,

ob 19.00, Ormož

Novoletni koncert Pihalnega orkestra Ormož

INFO: Glasbena šola Ormož, 02 741 07 30, slavko.petek@guest.arnes.si

Nedelja, 29. 12. 2013,

med 9.00 in 10.00, Vaški dom na Grabah

Ogled razstave adventnih venčkov

INFO: Turistično društvo Središče ob Dravi, 031 899 007

Med 9.30 in 11.30, Košarkina hiša na Kogu

Ogled razstave adventnih venčkov v Košarkini hiši na Kogu

INFO: Društvo Antonovanje na Kogu, www.antonovanje.si, 041 474 936

Torek, 31. 12. 2013,

Jeruzalem gostišče Vinski hram

Silvestrovanje (potrebna rezervacija)

INFO: Jeruzalem gostišče Vinski hram, 02 7194 504, www.brenholc.com

Turistična kmetija Sonja Ozmec

Silvestrovanje (potrebna rezervacija)

INFO: Turistična kmetija Sonja Ozmec, 031 554 490, 041 603 960 www.ozmegsm.com

Ob 22.00, Kerenčičev trg v Ormožu

Silvestrovanje na prostem in ognjemet z ansamblom Genialci

INFO: Občina Ormož, 02 741 53 00

December 2013 in januar 2014, FIMA ZNANJE - Zavod

Center Nova, Vrazova ulica 9, Ormož, I. nadstropje

NEM I - Začetni in nadaljevalni tečaj nemškega jezika I/III – 20 urni tečaj z možnostjo nadaljevanja, cena 119,00 EUR

INFO: FIMA ZNANJE, www.fima-znanje.b2b-group.net, 02 62 00 788, 031 767 435, petra@b2b-group.net

JANUAR 2014

Sobota, 4. 1. 2014,

Zjutraj odhod izpred gradu v Ormožu

Novoletni pohod (Hajndl-Kogel-Šardinje-Strmec-Ormož)

INFO: Planinsko društvo »Maks Meško« Ormož, 041 698 741, www.pdrustvo-mmormoz.si

Ponedeljek, 13. 1. 2013,

ob 17.15, Prostori MCO v ormoškem gradu

Nataša Čebulj- Postavitev družine - predavanje sklopa

Pravljčno starševstvo

INFO: Mladinski center Ormož, www.mco.si, 02 7194 141, 040 345 281

Četrtek, 16. 1. 2014,

ob 18.00 uri, v beli dvorani Grajske pristave Ormož

Koncert učencev Glasbene šole Ormož

INFO: Glasbena šola Ormož, 041 677 440, www.gsormoz.si

Sobota, 18. 1. 2014,

ob 19.30, Dom kulture Ormož

STAR FOTR - komedija, gledališki abonma (tudi za zunanje)

INFO: Mladinski center Ormož, JSKD OI Ormož, KOŠ, www.mco.si

Sreda, 22. 1. 2014,

ob 16.00, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Pravljčna ura

INFO: Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, 02 741 55 84, knjiznicaorm@orm.sik.si

Četrtek, 23. 1. 2014,

ob 17.00, jedilnica OŠ Ivanjkovci

Vzgoja za odgovorno vedenje otrok in mladostnikov

Predava dr. Zdenka Zalokar Divjak.

INFO: OŠ Ivanjkovci, www.os-ivanjkovci.si

Ob 18.00 uri, bela dvorana Grajske pristave Ormož

Koncert učencev Glasbene šole Ormož

INFO: Glasbena šola Ormož, 041 677 440, www.gsormoz.si

Sobota, 25. 1. 2014,

ob 18.00, Dom kulture Sveti Tomaž

Območna revija pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž

INFO: JSKD OI Ormož, 02 741 13 70, 031 696 171

Januar 2014, Kog

Antonovanje 2014

INFO: Društvo Antonovanje na Kogu, www.antonovanje.si, 041 474 936

Januar 2014,

ob 9.00 odhod izpred Kulturne dvorane Podgorci

11. Vincekovanje s pohodom

INFO: TD Podgorci, 041 457 024, www.podgorci.si

FEBRUAR

Četrtek, 6. 2. 2014,

ob 16.00, Dom kulture Ormož

Območno srečanje plesnih skupin

INFO: JSKD OI Ormož, 02 741 13 70, 031 696 171

Petek, 14. 2. 2014,

med 8.30 in 18.00, Gimnazija Ormož

Informativni dan

INFO: Gimnazija Ormož, 02 740 01 47, gimnazija.ormoz@guest.arnes.si

Sobota, 15. 2. 2014,

ob 8.30 – 18.00, Gimnazija Ormož

Informativni dan

INFO: Gimnazija Ormož, 02 740 01 47, gimnazija.ormoz@guest.arnes.si

17. – 21. 2. 2014, Ormož

Zimske počitniške delavnice

INFO: Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož, Mladinski center Ormož, www.mco.si, 02 741 55 84

Torek, 18. 2. 2014,

ob 17.00, Ormož

Območno srečanje otroških folklornih skupin

INFO: JSKD OI Ormož, 02 741 13 70, 031 696 171

Če želite koledar prireditev prejemati v elektronski obliki ali želite, da vaše dogodke brezplačno objavimo v ORMOŠKIH NOVICAH, v koledarju prireditev in na spletnih portalih, nam to sporočite po elektronski pošti tic.ormoz.grad@siol.net ali po telefonu 02 741 53 56. Lahko pa nas obiščete v informativni pisarni v ormoškem gradu.

VPIS V BREZPLAČNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE NA LJUDSKI UNIVERZI ORMOŽ

1. Udeležite se usposabljanja **SPO-ZNAJMO NAŠE KRAJE – TURIZEM IN TRAJNOSTNI RAZVOJ V DOMAČEM OKOLJU** – 50-urni program, začetek **15. marca 2014**. Usposabljanje je namenjeno odraslim, ki jih zanimajo možnosti trajnostnega razvoja domačega okolja in želijo spoznati priložnosti za samozaposlitev ali dopolnilno dejavnost. Usposabljanje poteka ob

sredah in petkih od 8.00 ure do 12.20.
2. Želite osvežiti in spoznati osnove angleškega jezika in IKT tehnologijo za učenje jezika? Vpišite se v 50-urni program **ANGLEŠČINA V IKT OKOLJU**. Usposabljanje se začne **20. januarja 2014** in poteka ob ponedeljkih in sredah od 16.00 ure do 18.30.

3. Danes je zelo aktualno znanje nemščine, zato osvežite svoje znanje in se vključite v 50-urni program **NEMŠČINA V VSAKDANU**. Usposabljanje se začne **21. januarja 2014** in poteka ob torkih in četrtekih od 16.00 ure do 18.30.

4. Razpravljajte z nami o podjetniških idejah, njihovem vrednotenju in pridobitvi temeljnega znanja s področja podjetništva. Vključite se v usposabljanje **PODJETNIŠTVO – IZZIV NAŠEGA ČASA** – 50-urni program, ki se začne **13. marca 2014**. Program poteka ob torkih in četrtekih od 8.00 ure do 12.20..

Vpis je možen po telefonu 74 15 500, na elektronskem naslovu univerza.ormoz@amis.net, ali osebno na Ljudski univerzi Ormož, Vrazova ulica 12, dnevno od 8. do 13., ob torkih, sredah in četrtekih še od 15. do 17. ure

Projekt financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Projekt se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, razvojne prioritete »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja« in prednostne usmeritve »Izboljševanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja.«

Občina Ormož,
sonce Prlekije

 Damjanin Frizeraj www.df-mbs.si tel.:031695542					Avtor: JOŽE BORKO	OSEBA, KI GOVORI ŠTOKAVŠČINO	VAJA V KARATEJU (IZ ČRK: ATKA)	GRENAK ZELIŠČNI LIKER	RAJKO PIRNAT	LENARJENJE	RIMSKA BOGINJA JEZE	NEKDANJI KANADSKI SMUČAR READ
					TRAM OSTREŠJA, SPIROVEC							
					INDUSTRIJSKO MESTO NA JUGU FINSKE							
					VODITELJICA POP IN ROŠ				DEL TEDNA			
					TANČICA, PAJČOLAN				NASA PESNICA, PREVAJAL. IN PUBLIC.			
											PRAVO-SLAVNA SVETA PODOBA	GOGOLJEV LITERARNI JUNAČ BULJBA
Težje besede: AŠELEEN, ERASURE, EVAN, ILA	BLAŽ POTOČNIK	ANGLEŠKA GLASBENA SKUPINA	MESTO V NIGERIJI				IKRNIK, IKRAVEC					
			ENERGIJS. STOPNJA ATOMA				DOBA PALEOLITIKA					
GRAŠČINA V JUŽNEM DELU MARIBORA								TRAVNIK OB VODI				
								AM. PISAT., SCENARIST HUNTER				
PREKRŠEK, PRESTOPEK										OTA ROŠ		
										SOGLASNIKA V REPI		
ZASELEK NA POHORJU (IZ ČRK: RAL)					IZDELOVALNICA CEVI							
AVAR						ITALIJANSKA RTV						
UČENEC OSMEGA RAZREDA							ŠIROK TRAK NA IHLAČAH UNIFORME					
BENO UDRIH			VALJEVO			IT. NAFTNI KONCERN				ISLAMSKI TEOLOG	ORJAK	SRBSKO MOŠKO IME
			LASTNINA, IMETJE			ČEŠKI SKLADAT. (KAREL)						
GRŠKE BOGINJE MAŠČEVANJA								VULKANSKI IZMEČEK				
								STALNO BIVALIŠČE				
NEODLOČEN IZID PRI ŠAHU					PREBIVALEC INDIJE							
						SEV. AMER. RIBA ROPARICA						
Občina Ormož	RUDNIŠKA POSODA ZA DVIŽOVANJE PREMOGA	METULJ Z OČESCI NA KRILIH					NAOČNIKI					
		GRŠKI BOG LJUBEZNI					RIBIŠKA VRVICA					
SEJANJE, SETEV				NAJMLAJŠI ODDELEK JURE					OSEBNI ZAI MEK			ANA V DALMACIJI
				ŽELEZNIŠKA PROGA					ČAS BREZ VOJNE			
OCENA, PRESOJA								MLETO ŽITO				
								KONEC POLOTOKA				
RADIO-AKTIVEN IZOTOP TORIJA						VZDEVEK PESNIKA JOSIPA PAGLIARUZZIJA						
GRŠKI OTOK V EGEJSKEM MORJU						NASELJE V ZAHODNEM DELU SPODNJE PIVKE						

DAMJANIN FRIZERAJ

Damjana Ficko s. p.
Podgorci 1 i
2273 Podgorci
www.df-mbs.si

Odpiralni čas:
Ponedeljek, torek, četrtek: 9.00 – 17.00 h
Sreda, petek: 11.00 – 19.00 h
Sobota: 7.00 – 13.00 h

Mujo in Haso sta se z letališča odpeljala s helikopterjem.
Strmoglavila sta že po desetih minutah in reševalci so našli črno skrinjico. In kaj so slišali?
Slišali so, kako je Mujo rekel Hasi:
»Ugasni že ta ventilator, mene zebe!«

Policist je zaustavil voznika in mu rekel:
»Peljali ste skozi križišče, ko je na semaforju gorela rdeča luč!«
»Naj zdaj za kazen počakam pri zeleni?« je vprašal voznik.

Kako povečaš vrednost juga za sto procentov?
»V rezervoar napolniš bencin do vrha!«

Dama v priznanem butiku pomerja elegantna pokrivala.
»Ta klobuček vas bo pomladil za najmanj deset let!« ji reče prodajalka.
»Potem ga pa ne bom vzela.«
»Zakaj pa ne?«
»Ko ga bom dala z glave, bom videti deset let starejša.«

Zjutraj se dva kmeta pogovarjata:
»Ali veš, da je včeraj blondinka zažgala radio?«
»Zakaj pa?«
»Da bi slišala Radio Ognjišče.«

»Janezek, kje imaš spričevalo?« vpraša oče.
Janezek: »Posodil sem ga Petru, da bo z njim prestrašil očeta«.

Na avtobusni postaji sta stala moški in ženska.
Ženska vpraša moškega: »Na kateri avtobus čakaš?«
Moški: »Avtobus številka 1«
Ženska: »Jaz pa na številko 2.«
Mimo pripelje avtobus številka 12, moški pa vzdigne glavo:
»Zdaj se lahko peljeva oba hkrati!«

Pred borzo je klošar zelo glasno zavpil na lepo oblečenega bogataša:
»Dajte mi kakšen evro!«
»Tišje, prosim!« je rekel bogataš, klošar pa je še bolj povzdignil svoj glas:
»Če bi me želeli učiti beračiti, pa se vi postavite na moje mesto, jaz se bom pa na vaše, pa bova videla, kdo bo bogatejši!«

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepišite na dopisnico in jo do srede 15. 1. 2014, pošljite na naš naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti. Sponzor nagradne križanke in prvih dveh nagrad je Frizerstvo Damjanin frizeraj, Damjana Ficko s.p. Tretjo nagrado podarja Občina Ormož.

1. nagrada: vrednostni bon v vrednosti 30 €
2. nagrada: vrednostni bon v vrednosti 20 €
3. nagrada: knjiga iz Ormoža v Jeruzalem

Rešitev križanke št. 22, september 2013

Vodoravno:
TRETJAK, RAVNALO, MIR, MIK, PENINA, MOŽ, DIRKA, BORUT, BIK, OD, ALEŠ, TAKAOKA, TISKARNA, TOM, EG, AMIK, NOŠA, SORTA, ARAKAN, TANTA, OPART, ORKA, TESAR, BIR, BOLID, RB, AHACEL, KAPAR, DINAR, BALADA, AJACCIO, ETON, RA, AEDA, CENA

Geslo iz osenčenih polj se glasi: MUŠKATNA PENINA

- Nagrajenci:
1. nagrada: Marta Polanič Rajh, Trstenik 5, 2259 Ivanjkovci
2. nagrada: Jožica Bokša, Pavlovci 12, 2270 Ormož
3. nagrada: Marjeta Ritonja, Dr. Hrovata 1, 2270 Ormož

Nagrajencem čestitamo.

Zaposlenim v vzgoji in izobraževanju podelili priznanja dr. Karla Ozvalda

Karolina Putarek

Aktiv ravnatelj izobraževalnih zavodov Občin Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi je v začetku oktobra v Ormožu pripravil slovesnost ob svetovnem dnevu učiteljev, kjer so podelili priznanja, plaketo in nagradi, ki so jih poimenovali po slovenskem pedagogu, sicer rojaku, doma iz Središča ob Dravi, doktorju Karlu Ozvaldu.

Foto: Karolina Putarek

Na podelitvi

Zbrane v Domu kulture v Ormožu je uvodoma nagovorila predsednica aktiva ravnatelj Majda Podplatnik Kurpes. V imenu župana Občine Središče ob Dravi

Jurija Borka in podžupana Občine Ormož Zlatana Fafulića pa je zbrane pozdravil župan Občine Sveti Tomaž Mirko Cvetko. Spregovoril pa je tudi Slavko Petek, ravnatelj Glasbene šole Ormož, ki je tudi predsednik komisije, ki je opravila izbor letošnjih dobitnikov priznanj. Slavko Petek je bil tudi glavni organizator svečanosti, ki so jo sklenili z monokomedijo Jureta Ivanušiča.

Za 20 let dela v vzgoji in izobraževanju so priznanja doktorja Karla Ozvalda prejeli trije učitelji: Nina CERKVENIK, Gimnazija Ormož, Dušanka FEGUŠ, OŠ Ormož, in Darja ŽGANEC HORVAT, GŠ Ormož. Za 30 let pa so priznanja prejeli: Olga DALJAVEC, OŠ Središče ob Dravi, Sonja FAJFAR, OŠ Miklavž, Kristina HEKIČ, OŠ Sv. Tomaž, Leonida KAUČIČ OŠ Velika Nedelja, Albina KRSTIČ, Vrtec Ormož, Marija LAZAR, OŠ Velika Nedelja, Metka OZMEC, GŠ Ormož, Vesna PODPLATNIK, Vrtec Ormož, Jože ZADRAVEC

OŠ Središče ob Dravi. Plaketo dr. Karla Ozvalda za izjemne dosežke na pedagoškem in organizacijskem področju za leto 2013 je prejela profesorica nemščine in sociologije Andreja ŠUT, zaposlena kot učiteljica razrednega pouka na OŠ Središče ob Dravi. Nagradi dr. Karla Ozvalda za življenjsko delo in izjemne dosežke na pedagoškem in organizacijskem področju pri uveljavljanju vzgoje in izobraževanja pa sta prejela Anica Pevec, dolgoletna učiteljica in ravnateljica na podružnici osnovne šole Miklavž pri Ormožu na Kogu, in Boris Skok, učitelj in dolgoletni ravnatelj OŠ Velika Nedelja. Na slovesnosti so s šopki izkazali pozornost še desetim zaposlenim v vzgoji in izobraževanju v Občinah Ormož,

Foto: Karolina Putarek

Z leve: Slavko Petek, predsednik komisije za priznanja; Boris Skok, dobitnik nagrade dr. Karla Ozvalda za življenjsko delo; Anica Pevec, dobitnica nagrade dr. Karla Ozvalda za življenjsko delo; Andreja Šut, dobitnica plakete dr. Karla Ozvalda za izjemne dosežke na pedagoškem in organizacijskem področju

Sveti Tomaž in Središče, ki so se, ali se še bodo, letos upokojili. Šopke so prejeli: dr. Bojan BURGAR OŠ Ormož, Jože FILIPIČ OŠ Ormož, Ana JOVANOVIČ OŠ Miklavž. Majda KOVAČEC OŠ Ormož, Vida PETEK Vrtec Ormož, Emilija PROSNIK OŠ Miklavž, Sonja ŠTIBERC Vrtec Ormož, Majda ŠVEGLAR OŠ Ormož, Frančiška TRSTENJAK OŠ Ormož in Marija VOGRINEC OŠ Ormož. ◀

Živalovarstveni krožek na Osnovni šoli Ormož

Tina Zadravec

Korak k tebi – podaj mi tačko Odrasli, ki dandanes delamo z otroki in za njih, se pogosto sprašujemo, kakšna naj bi bila ustrezna vzgoja in izobraževanje 21. stoletja, saj smo z vso informacijsko tehnologijo močno prerasli okvir šole, kakršna je bila včasih. Otrok je danes samozavesten osvajalec sveta. Odlično obvlada računalnik, hitro postane jezikovno pismen, hkrati pa pogumno in spretno išče informacije, ki ga obkrožajo na vsakem koraku. Če temu botruje še razpita permissivna vzgoja, mlad človek prehitro začuti, da je središče sveta in se tako nauči osredotočati predvsem nase. Zdi se, da smo ljudje zadnje čase začutili, kako pomembni so medsebojni odnosi, medgeneracijsko sodelovanje, spoštovanje sočloveka, narave in vsega živega, kar nas obdaja, toda – ali znamo to naučiti

z razvojem informacijske tehnologije se danes vse preveč posvečamo računalniškemu opismenjevanju, pri tem pa pozabljamo, da pripadamo generacijam, ki so vedno manj sposobne gojiti empatijo ter živeti v sozvočju z naravo in s svojimi praviimi koreninami. Tako kljub visokemu tehnološkemu razvoju ostajamo ujetniki sodobnega časa, gluhi za sočloveka, predvsem pa za bitja, ki skupaj z nami delijo ta svet. Tako sem se v letošnjem šolskem letu odločila, da hvaležno izkoristim dovoljenje ravnateljice Osnovne šole Ormož Majde Podplatnik Kurpes ter učencem ponudim interesno dejavnost, kakršne na naši šoli še nismo imeli – živalovarstveni krožek. Več kot 70 prijavljenih učencev od 4. do 9. razreda mi je dalo vedeti, da si otroci takšnih vsebin želijo! Tako velika in heterogena skupina je zame postala še večji izziv, zato sem k sodelovanju pri načrtovanju dela krožka povabila bivšo predsednico ormoškega društva za zaščito živali gospo Marjano Korotaj, danes podpredsednico društva Animal Angels Slovenia. Odločila sem se, da bo urnik srečanj fleksibilen in tako smo se prvič sestali v krompirjevih počitnicah, ko so učenci krasen jesenski ponedeljek preživeli na prostorni zelenici ob Osnovni šoli Ormož in lovili tople sončne žarke v letni učilnici šole. Pri tem so v

Foto: Jolanda Magdič

4 urah druženja najprej v uvodu v živalovarstveni krožek spremljali poučno predavanje o pravilni skrbi za domače živali predstavnic Društva za zaščito živali Pomurja in se srečali s članicami prostovoljne humanitarne organizacije Ambasadorji nasmeha in z njihovimi psi - terapevti. Otroci so neizmerno uživali, ko so na šolski zelenici lahko spremljali prikaz dela s konji po živalim prijazni metodi Total Trust, ki jim jo je predstavil Jani Krmac, tudi lastnik Varne hiše za konje, praktično pa s konjem prikazala Špela Stajniko, ki je k sodelovanju povabila še Boštjana Kosca iz Prleškega konjeniškega društva z njegovimi konji. Jani Krmac je otrokom na zanimiv način predstavil odnos človek-žival, ki mora iz izkoriščanja preiti v simbiozo. Da je to možno, jim je dokazal tudi z volkom, ki ga je pripeljal s seboj in so ga otroci lahko tudi pobožali. Namen živalovarstvenega krožka je namreč predvsem to, da otroci začutijo, kako pomemben je spoštljiv odnos med človekom in živaljo in kako bogato postane življenje za oba, če človek in žival živita v simbiozi. Potrebe živali nam kljub vsesplošni gospodarski stiski ne smejo biti španska vas, kajti iskrena srčnost je tisto, kar nas dela ljudi prav v teh kriznih časih.

Najhujše gorje, ki ga lahko povzročimo bitjem, šibkejšim od nas, je brezbriznost. In tako je živalovarstveni krožek še en korak k celoletnemu projektu na OŠ Ormož – Korak k tebi, saj smo ga razširili še na odnos človek k živali, žival k človeku, ko smo postali glas tistih, ki ga nimajo... In če bo eden od 70 učencev živalovarstvenega krožka ponesel moje poslanstvo v naslednje rodove, je moje delo do

zadnje pike osmišljeno. Mladi živaloljubci so 11. 11. spoznali še Društvo za zaščito živali Maribor in delo Nadzornikov, 15. 11. v Ormožu obiskali največjo razstavo malih živali doslej, čaka pa jih še obisk veterinarja, spoznavanje problematike divjih živali ter zaključek akcije zbiranja hrane in opreme za živali na šoli, ki jo bo društvo Animal Angels Slovenia razdelilo pomoči potrebnim ljudem in njihovim živalim na ormoškem področju. ◀

Foto: Jolanda Magdič

sebe, drug drugega in predvsem tudi svoje potomce? Šola prihodnosti bi prav zato morala celostno oblikovati mladega človeka, predvsem pa v njem spodbujati občutljivost za okolico, ki ga obdaja. Vzporedno

Pri TETI MARTI v Cerovcu Stanka Vraza so imeli »Rimsko trgatev«

Karolina Putarek

Zadnjo soboto v septembru je na turistični kmetiji PRI TETI MARTI v Cerovcu Stanka Vraza potekala »Rimska trgatev«. Tako so organizatorji poimenovali dogodek, ki naj bi v vinogradu TETE MARTE postal vsakoleten. Pomeni pa, da so gostje oblečeni v Rimljane, ki priskočijo na pomoč pri delu v vinogradu, prešanju, pri pripravi hrane po starorimskih receptih, pokušnjo mošta in veseljačenje. Kot je znano, so Rimljani, vsaj tisti bogatejši, znali uživati življenje, sploh pa so trgatve v starorimskih časih bile kar 30-dnevni praznik.

Foto: Karolina Putarek

Grški trgovec se ne spozna samo na vina

Starorimsko trgatev v vinogradu turistične kmetije PRI TETI MARTI so uprizorili člani Društva za ohranjanje kulturne dediščine, Pretorijanci Vila Rustika iz Maribora ob pomoči in materialni podpori Marte Gregorc in ostalih članic Društva za ohranjanje kulturne dediščine Cerovec Stanka Vraza. Kot je povedala Marta Gregorc, so se s člani društva Pretorijanci spoznali na eni izmed prireditev v spomin na Rimljane v Varaždinskih toplicah in Marta seveda kakšno posebnost z veseljem pripelje tudi na svoje domače dvorišče. Rimska trgatev pri TETI MARTI v Cerovcu Stanka Vraza tako ni bila prvi dogodek, ko zbrani obujajo spomine na davne čase in nekatera dela na vasi poskušajo opraviti na način, kot se je to delalo celo več stoletij nazaj. V minulih letih so tudi že tkali, predli, pletli, žrmljali, kuhali po starodavnih receptih in podobno. Rimska trgatev v ormoških gorica pa je bila za ta kraj nekaj novega. Tradicija vinarstva na Slovenskem sega sicer že v predrimljanske čase, ko so Kelti na

Foto: Karolina Putarek

Marta Gregorc z »Rimljani« na obhodu po kmetiji

območju današnje štajerske gojili vinsko trto. Prve vinograde na jeruzalemsko-ormoškem območju pa so v tretjem stoletju posadili prav Rimljani. Način vinogradništva se je precej spremenil, keltski način pa se je popolnoma izgubil. Zgodovinski viri pričajo, da so imeli Rimljani popolnoma drugačen način shranjevanja in zorenja vina. Vino so za večjo učinkovitost shranjevali v sodih iz lončevine, ti pa so bili nameščeni na mračnih lokacijah blizu dimnikov, kuhinjskih zidov in celo na podstrešjih. Rimljani so imeli najraje sladka, gosta in intenzivna naravna vina. Vina so tudi začinili z limono, raznimi zelišči, kot sta žajbelj in pelin, ter celo s poprom. V glavnem, VINO je bilo v starorimskih časih zelo cenjeno živilo. Poznali so okrog 200 sort vin, med temi so bila tudi ta, ki so zorela na slovenskih tleh. Zgodba, ki se je kot »rimska trgatev« zadnjo soboto v septembru odvijala na turistični kmetiji pri TETI MARTI, pa je predstavljala obisk guvernerja rimske province PANONIJE v spremstvu priležnic ter vojske in njenega vodje pretorijanskega prefekta.

Še pred obiskom visokih gostov so na kmetijo prišli služabnice in služabniki ter pripravili vse potrebno za visoke goste. Od nadstrešnice v rimskem slogu, do mize, klopi in stolov, ležalnikov, blazin in blazinic za utrujene dame. Da seveda ne govorimo o količini in številnih vrstah hrane, ki so jo po rimskih receptih za visoke goste pripravile gospodarica Marta in njene služabnice; o rimski posodi, vrčih in vrčkih... sadju, cvetju, in o ognju dobrodošlice, ki je zagorel na dvorišču. In točno ob dogovorjeni uri so se visoki gostje ustavili na

dvorišču kmetije PRI TETI MARTI, kjer je gospodarico Marto ogovoril pretorijanski prefekt in zahteval, da jih popelje v vinograd, pokaže prešo in vse ostale zanimivosti na kmetiji ter jih na koncu v rimskem slogu tudi pogosti.

Gospodarica seveda »visokim gostom« poslušno ustreže, za trud pa je poplačana z znižanjem davčnih dajatev. V družbi guvernerja in prefekta smo videvali tudi grškega trgovca z vinom, ki naj bi bil odličen poznavalec vin. Opaziti je bilo, da je njegovo mnenje zelo cenjeno. Kar pa je trgovec še kako dobro znal obrniti sebi v prid. Na skrivaj je že nagovarjal gospodarico, da mu proda kaj vina na skrivaj.... Grški trgovec pa se seveda ne spozna samo na vina in trgovanje, pač pa precej očitno osvaja tudi brhke Rimljanke. Te so med tem, ko so si moški ogledovali vinograd in kmetijo ter sklepali posle, poležavale na blazinah, dobro jedle, pile, se zabavale in pripravljale spletke za prihajajočo noč.

Obisk tako ni minil tudi brez končne pojedine, ki jo je pripravila Marta Gregorc s pomočjo članic Društva za ohranjanje kulturne dediščine Cerovec Stanka Vraza. Vsi zbrani smo bili deležni številnih dobrot, med katerimi so prevladovala jedi, ki so jih najbrž jedli že Rimljani: ovčetina, polnozrnatih kruhki, kaša, sadje....Vino in vodo pa

so postregli v amforah in lončenih vrčkih. Neki drug svet, smo si na koncu rekli opazovalci. Zbralo se nas je kar nekaj. In ni ga bilo, ki ga dogodek ne bi prevzel. Tako pač, kot človeka prevzame zgodovina.

Marta Gregorc pa bo na svoji kmetiji s člani Društva za ohranjanje kulturne dediščine Cerovec Stanka Vraza zagotovo kmalu spet presenetila s predstavitvijo kakšnega novega posebnega dogodka iz starih časov.

Foto: Karolina Putarek

Pretorijanska vojaka

Letos je bila Marta Gregorc tudi ena izmed dobitnic priznanj »**naj prostovoljka, naj prostovoljec**«, ki jih podeljuje Mladinski svet Slovenije pod pokroviteljstvom **predsednika RS Boruta Pahorja**. In glede na razsežnost svojih aktivnosti, si ga tudi več kot zasluži. ◀

Nekaj pa je še takih ljudi, ki se jih človek razveseli...

Klara Megla

V soboto, 26. 10. 2013 ob 19. uri, je prostore Kulturnega doma Podgorci napolnila množica domačinov, ki so prišli prisluhniti mladim talentiranim kulturnikom iz domače krajevnosti. Prireditev ni bila običajna in je presenečala s svojo drugačnostjo in edinstvenostjo. Prav gotovo je marsikaterega obiskovalca presenetil tudi nabor glasbe, saj med zaigranimi in zapetimi skladbami ni bilo nobene ljudske ali narodnozabavne. Slišati pa je bilo mogoče odlično solo na kitari; saksofon, marimbo, klarinet in klavir, seveda pa je nujno poudariti tudi vokaliste in plesalce

breake danca, ki so poželi močne aplavze. Vse nastopajoče je spremljal hišni band, sestavljen iz kvalitetnih domačih glasbenikov. Pozabiti ne smemo niti na spretno tehnike in scenografe. Rdeča nit prireditve Podgorci pojejo in plešejo 2013 je bila od-

Foto: Špela Horvat

tujenost posameznika od družbe in sočloveka. To so po izvrstnem scenariju, zastavljenem le z mimiko in gestiko, prikazali nadarjeni gledališčniki. Dogajanje je bilo postavljeno na ulico, kjer so se posamezniki, zatopljeni vsak v svoj svet in interese, zgroženi izmikali Juretu, ki si je edini želel družbe in pogovora. Na koncu je na odru ostal sam, razočaran in nesrečen. Zelo smiselno je prireditev zaokrožila Ena pesem, izvajalca Vlada Kreslina, s katero je Jure na oder spet privabil vse nastopajoče in dokazal, da pesem kljub vsemu še vedno lahko družijo ljudi in da je še »nekaj takih ljudi, ki se jih človek razveseli.« ◀

Foto: Špela Horvat

VABIMO

STARŠE Z OTROKI, V STAROSTI OD PRVEGA DO VKLJUČNO SEDMEGA LETA, NA OBDAROVANJE Z DEDKOM MRAZOM V MESECU DECEMBRU.

OBDAROVANJA SO ORGANIZIRANA PO ŠOLSKIH OKOLIŠIH, IN SICER:

ORMOŽ: 19.12.2013 ob 16.00 uri v Vrtcu Ormož.

VELIKA NEDELJA: 19.12.2013 ob 16.30 v Domu kulture.

PODGORCI: 19.12.2013 ob 10.30 v telovadnici OŠ Podgorci.

MIKLAVŽ: 22.12.2013 ob 16.00 na prostem pred vrtcem.

KOG: 18.12.2013 ob 16.30 v OŠ Kog.

IVANJKOVCI: 23.12.2013 ob 16.00 v Domu kulture.

VRTCI OBČINE ORMOŽ